ҒАЛАБА БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН, АЗИЗ ДЎСТЛАР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 104 (5095).
8 МАЙ 1983 й.
ЯКШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Юксак кўрсаткичлар билан

Тошкент тракторсозлари Ғалаба байрамини юксак меҳнат кўрсаткичлари билан нишонламоқдалар. Корхона муваффақиятларига Улуғ Ватан уруши ветеранлари ҳам катта ҳисса қўшмоқдалар. Одатдагидек улар социалистик мусобақанинг олдинги сафларида бориб, бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. 32-цехнинг мастери П. Ларен, транспорт цехи тракторчиси И. Жумабоев, иссиқ штамповкалар цехи слесари П. Рябчиков, пайвандлаш-пресслаш цехи мастери А. Абдураззоқов шулар жумласидандир.

Ҳар йили тарихий сана арафасида уруш қатнашчилари ёш ишчиларга ўзларининг фронт хотиралари ҳақида сўзлаб берадилар. Бугунги тинч ҳаётга эришишнинг оғир машаққатларини эслайдилар. Мардлик сабоқлари шунингдек оталиқдаги мактабларда ҳам мунтазам ўтказиб турилади. Бундай чора-тадбирлар «СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси уруш ветеранлари комитети олиб бораётган кўп қиррали ижтимоий фаолиятининг ажралмас қисми саналади.

А. АҲМАДИЕВ.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● Совет Иттифоқи Мадрид учрашувида муҳим ва конструктив сиёсий қадам қўйди. Совет делегацияси ялпи мажлисда Совет Иттифоқининг Мадрид учрашувида қатнашаётган давлатларга мурожаатномасини ўқиб эшиттирди.

● Партия XXVI съезди қарорларида алоқа воситалари ишини ривожлантиришга, такомиллаштиришга катта эътибор берилган. Радио кунига, алоқанинг барча тармоқлари ходимлари байрамига бағишланган тантанали йиғилиш қатнашчилари тармоқ қандай ривожланаётганлиги тўғрисида, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумининг қарорлари қандай амалга оширилаётганлиги ҳақида гапирдилар. Йиғилиш 6 май куни Москвада, Союзлар уйининг Колонна залида бўлиб ўтди.

Коммунист маънавий олами ҳақида оқшом суҳбатлари

«Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»

1942 йилнинг июнида Старий Оскол яқинидаги ўрмонда жойлашган дала аэродромида қуролдош коммунист дўстлари Павел Федорович Шевелевни Коммунистик партия сафига қабул қилдилар. Қуёш уфққа бош қўяётган пайт эди. Атрофни янги ўрилган пичаннинг ҳиди тутганди... Шундоқ ёнларида эса қонли уруш давом этарди. Павел ёш учувчи бўлса ҳам ҳаво жангларида катта тажриба тўплаган, бир неча фашист самолётларини уриб туширган эди. Унинг ёзги кителига Ленин ордени қадалган эди.

Дивизия сиёсий бўлими бошлиғи, полк комиссари Швецовдан ўз партия билетини олар экан, Шевелев ҳозир ҳам ҳар бир жангчи томонидан такрорланадиган қасамёдни — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!» сўзларини тилга олди. У мана 40 йилдан кўпроқ вақтдан бери бу солдатча ва партиявий сўзга содиқ бўлиб қолмоқда. Тўғрироғи, у бунга бутун умри давомида содиқ қолмоқда.

...Авиация генерал-полковниги П. Ф. Шевелевга кўпинча «Кишилар сизни нима учун яхши кўришади?» деган савол беришади. Павел Федорович эса чеҳрасида майин табассум билан жўнгина қилиб: «Шунинг учунки, менинг ўзим инсонларни севаман», дейди.

Афтидан кишилар қалбига йўл топа олиш чин инсонга хос фазилат бўлса керак. У ёшлигидан ҳамма билан тез тил топиша оладиган, ҳушчақчақ эди. Комсомол аъзолигига қабул қилингач, бутун ёшлик шижоати билан комсомол ишларига шўнғиди. 30-йилларда у туғилиб ўсган Полтавада, умуман мамлакатимизнинг ҳамма бурчакларида ёшлар учун жуда муҳим ва масъулиятли ишлар кўп эди. Комсомоллар бу ишларга ўз ҳиссаларини қўшиш учун қурилишларга, корхоналарга йўл оладилар.

Хороль районидаги Софино қишлоғида яшовчи собиқ камбағал деҳқон Федор Шевелев оиласида етти фарзанд бор эди. Уларнинг ҳаммаси ёшлигиданоқ меҳнат қила бошлашган. Совет ҳукумати бўлмаганда, еттала фарзандга ҳам худди оталари каби эрта тонгдан ярим кечагача далада қад ростламай меҳнат қилишга тўғри келган бўларди. Улар эса яхши маълумот олишди. Павелнинг икки акаси мактаб директори, биттаси агроном бўлди. Уруш бошланишидан олдин агроном акаси беданинг янги навини яратганлиги учун СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари кўргазмасининг олтин медали билан тақдирланди. Павлуша эса қурилиш техникумини тугаллади. Бироқ, унга бинокорлик қилишга тўғри келмади. Ўша пайтда «бешинчи океан» энди ўзлаштирилаётган эди. Ҳозирги пайтда космосга парвоз қиладиган фазогирлар қандай танланса, у пайтда учувчиликка ҳам энг кучли ва мард йигитлар танлаб олинарди. Ҳар бир йигит учувчи бўлишни орзу қиларди. Шунинг учун техникумда «Комсомол — самолётларга!» шиори пайдо бўлиши биланоқ комсомол комитетига кўпгина кўнгиллилар келишди. Улар орасида новча бўйли, лекин қотма Павел Шевелев ҳам бор эди. У ҳар бир ишга деҳқончасига чуқур мулоҳаза билан ёндошарди. Павел ўз тенгдошлари қатори қаҳрамонона ишлар билан шуғулланишни орзу қиларди. Авиация эса халқимизнинг алоҳида фахри ҳисобланарди. Урушдан аввалги йилларда радио карнайларидан самолёт ва учувчилар ҳақида битилган қўшиқлар жарангларди.

Учувчилар тайёрлайдиган билим юртига техникумни тугаллаганлар орасидан фақат икки кишини танлаб олишди. Комиссия ҳамма нарсани: йигитларнинг сиҳат-саломатлиги, социал келиб чиқиши, маънавий поклиги, жамоат ишларига қизиқиши ва бошқа нарсаларни ҳисобга оларди. Шевелев бу талабларнинг ҳаммасига жавоб бериб, комиссиядан муваффақиятли ўтди. 1939 йилда эса ҳарбий авиация билим юртини тугаллади.

...Павел ота-онасини кўргани қадрдон қишлоғига келганда Шевелевларнинг катта оиласида байрам бўлиб кетди. Аммо кутилмаганда даҳшатли хабар олинди. Уруш! Павел дуч келган машиналарга тушиб Ленинград ҳарбий округига, ўз авиация эскадрильясига етиб келди.

(Давоми 3-бетда.)

* * *

СУРАТДА: запасдаги генерал-полковник П. Ф. Шевелев.

ЗАРБДОРЛАР

Бизнинг қурилиш бўлинмамизда икки оддий солдат — Баҳром Ёқубов ва Хайрулла Ғафуров хизмат қилишади. Уларнинг иккаласи ҳам Тошкентдан. 1981 йилнинг баҳорида ҳарбий хизматга чақирилишган, ҳозир эса запасга жўнашга тайёргарлик кўришмоқда. Б. Ёқубов ва Х. Ғафуров хизмат йилларида ўзларининг бурчларини бажаришга масъулият билан ёндошиб, кунлик топшириқни 120—125 процент бажаришга муваффақ бўлишди. Ҳозир уларнинг кўксини жанговар солдат нишони билан бирга «Коммунистик меҳнат зарбдори» нишони ҳам безаб турганлиги тасодифий ҳол эмас.

С. ИНОҚОВ.

УРУШ ВЕТЕРАНЛАРИ

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

Намуна бўлишяпти

Бугунги кунда инженер-технолог З. Разживинанинг кўксини «Биринчи даражали Улуғ Ватан уруши партизанига», «Жанговар хизматлари учун», «Варшавани озод қилганлиги учун», «Берлинни олганлиги учун» сингари қатор жанговар нишонлар безаб турибди. Зинаида Георгиевна 1942 йилнинг мартида Орловдаги Порхоменко номли партизанлар отрядига аъзо бўлди. Бир йилдан кейин эса область озод қилингач, Берлингача бўлган жангларда иштирок этди.

Уруш ветерани 1958 йилдан бери Тошкент авиация ремонти заводида меҳнат қилиб келмоқда. У самолёт жиҳозлари бўйича юксак малакали мутахассис, фаол рационализатордир. Илғор ишчининг 20 га яқин ихтирочилик таклифлари натижасида корхона ҳар йили 30 минг сўмлик иқтисодий самара олишга муваффақ бўлмоқда. Унинг ҳарбий хизматлари билан бир қаторда фидокорона меҳнати ҳам партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган. З. Разживина «Ҳурмат Белгиси» ордени, «Шавкатли меҳнати учун», шунингдек «В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги» медаллари билан мукофотланган.

Авиация ремонти корхонасида 80 га яқин Улуғ Ватан уруши қатнашчилари меҳнат қилади. Радиомеханик М. Мирошников, дефектчи В. Плешаков, слесарь Р. Эркабоев, мастер С. Амиржонов ва бошқалар шулар жумласидандир. Бу ветеранлар бошқа ишчиларга шавкатли меҳнатда муносиб намуна бўлмоқдалар.

Меҳнат гвардиячилари

Заводга кираверишда энг аввал кўзга «Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмайди» сарлавҳали, исм, фамилиялар ўйилиб ёзилган обелискка кўзингиз тушади. Бу корхонанинг фронтдан қайтмаган 30 нафар ишчиси хотирасига ўрнатилган ёдгорликдир. Уларнинг орасида менинг акам Евгений ҳам бор. Биз бугунги кунда уруш қурбонларини ўз коллективимизнинг аъзолари деб биламиз. Чунки улар заводнинг вужудга келиши, унинг шарафли анъаналарининг пайдо бўлишида машаққатли меҳнат йилларини бошдан кечирганлар.

Ильич заводи ишчилари жангда ҳам, меҳнатда ҳам ҳамиша пешқадамдирлар. Бугунги кунда корхонамизда 20 дан ортиқ уруш ветерани меҳнат қилади. Бошқалар улардан ўз касб ва ишига юксак масъулият билан қарашни ўрганадилар, уларга тенглашадилар. Фидокор уруш ветеранларининг ғамхўрлиги туфайли юзлаб ёш ишчилар малакали мутахассис сифатида бугунги кунда тер тўкмоқдалар. Кўп операцияларни бажарадиган дастгоҳлар СССР транспорт ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлигининг кўплаб корхоналари учун мўлжалланган оснасткалар ишлаб чиқаришда коллективимизнинг катта ҳиссаси бор. Катта инженер А. Рева, слесарь йиғувчи Г. Миронов, токарь Н. Турсунов сингариларнинг фидокорона меҳнатини кўриб бизнинг тинч замонамизда жуда оммалашган ҳарбий сўз — гвардиячилар беихтиёр кўнгилдан кечади.

Л. ТОРЧИНСКИЙ,
«Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ильич номидаги тажриба-механика заводи қуюв цехи моделчиси.

ШОНЛИ САНА ШАРАФИГА

КЕЧА

Тошкентнинг марказий кўчалари бўйлаб совет халқининг Улуғ Ватан урушида қўлга киритган Буюк ғалабасининг 38 йиллигига бағишланган анъанавий енгил атлетика эстафетаси ўтказилди. Эстафетада олий ва ўрта махсус таълим ўқув юртлари, ҳунар-техника билим юртлари, умумтаълим мактаблари, саноат корхоналари, муассасалар, физкультура коллективларининг вакиллари— 1748 спортчи иштирок этди.

Умумий узунлиги 11, 100 метрдан иборат масофа 23 босқичга бўлинган эди. Ғолиблик учун 47 команда стартга чиқди. Улар спорт ташкилотлари ва маҳкамалари, «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакцияси томонидан таъсис этилган совринларни қўлга киритиш учун бор маҳоратларини ишга солдилар.

Биринчи босқичдан бошлаб Ўзбекистон Давлат физкультура институтининг спортчилари пешқадамликни қўлга олишди. Уларга бошқа командаларнинг вакиллари деярли қаршилик кўрсата олмадилар. Шу боисдан институт спортчилари эстафета ғолиби бўлишди.

Ўрта махсус таълим ўқув юртлари командалари ўртасидаги баҳсда эса авиация техникуми спортчилари ғолиб чиқдилар. Умумтаълим мактабларининг ёш спортчилари ўртасидаги беллашувда эса Киров районидаги 43-мактаб ўқувчилари ғолиб чиқишди. Саноат корхоналари ва муассасалар физкультура коллективлари ўртасидаги баҳсда тўқимачилик комбинати вакиллари ғолиб бўлишди.

Ғолиб командаларга диплом ва совғалар топширилди. Иккинчи ва учинчи ўринни эгаллаган коллективлар ҳам тақдирландилар. 850 метрдан иборат биринчи босқичда энг яхши кўрсаткичга эришган Ўзбекистон Давлат физкультура институтининг иккинчи курс студенти Павел Данилов «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакциясининг махсус совринини олишга муяссар бўлди. У 850 метр масофани 2 минут 12 секундда босиб ўтди.

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВ

Ўзбекистонда меҳмон бўлган ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси, Э. Хонеккер, Германия Демократик Республикасининг у бошчилик қилган партия-давлат делегациясининг бошқа аъзолари 7 май куни Тошкент областининг қишлоқ меҳнаткашлари билан учрашдилар.

ГДРлик меҳмонлар эрталаб Коммунистик райондаги «Ленинский путь» колхози марказига келдилар. Бу ерда немис ўртоқларни табриклаш учун район хўжаликларининг юзлаб меҳнаткашлари йиғилдилар. Меҳмонлар нон-туз, баҳор гуллари, карнай-сурнай тантанали садолари, рақслар билан кутиб олинди.

«Ленинский путь» колхози кўп тармоқли хўжалик бўлиб, кўп миқдорда пахта, каноп, сабзавот-мева, чорвачилик маҳсулотлари етиштиради, миллионлаб сўм даромад олиб туради. Э. Хонеккер, делегациянинг бошқа аъзолари колхозчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитлари, хўжаликнинг истиқболи билан қизиқдилар. Районнинг партия раҳбарлари, колхоз правлениесининг аъзолари, колхоз ишлаб чиқаришининг илғорлари билан суҳбат бўлди. Суҳбат чоғида меҳмонлар хўжаликни социал-иқтисодий ривожлантириш, районда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш режалари билан таништирилди. Район дала ва фермаларининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми, Озиқ-овқат программаси ўртага қўйган вазифаларни қатъият билан бажармоқдалар.

Э. Хонеккер, ГБСП Марказий Комитетининг секретари В. Фельфе самимий кутиб олганликлари учун колхозчиларга миннатдорчилик билдирдилар. У ГДР партия-давлат делегациясининг Совет Иттифоқига қилган ҳозирги визити бир сафда туриб тинчлик ва социализм учун курашаётган икки мамлакат халқлари дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлигининг яна бир ёрқин далили бўлганлиги айтилди. Кремлда тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган музокаралар, Олмаота ва Тошкентдаги суҳбатлар ва учрашувлар қарашларимиз ва ниятларимизнинг бирлигини кўрсатди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов ўртага қўйган янги тинчлик таклифлари халқаро кескинликни юмшатиш учун, ядро уруши хавфига қарши курашда социалистик лагерь мамлакатлари позициясини янада мустаҳкамлайди.

Меҳмонлар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳамма тармоқлари комплекс равишда ривожланиб бораётган, пахта ва озиқ-овқат экинларининг ҳосили мунтасил кўпайиб бораётган, чорвачилик маҳсулотлари ортаётган Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг муваффақиятларига юксак баҳо бердилар. Кўпгина миллат вакиллари меҳнат қилаётган колхозингиз социалистик хўжалик юритиш усулининг афзалликларидан моҳирона фойдаланиш тимсоли бўла олади, деди В. Фельфе. Орттирган тажрибаларингиз ибратли ва фойдалидир. Делегациямизнинг аъзолари совет диёридаги самимият ва сидқидилликни ҳеч қачон унутмайди.

Делегация аъзолари колхознинг маданий-маиший муассасалари билан танишдилар. Бу ерда қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш шароитларини яхшилашга, уларнинг турмуш маданиятини юксалтиришга кўп эътибор берилмоқда. Меҳмонлар колхоз маданият саройида бўлиб, унинг картиналар галереясини, илмий коммунизм асосчиси Карл Маркс туғилган куннинг 165 йиллиги ва вафотининг 100 йиллигига бағишлаб ташкил этилган виставкани кўриб чиқдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Л. А. Костандов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, ГДР делегациясига ҳамроҳ расмий кишилар Э. Хонеккер ва делегация аъзолари билан бирга «Ленинский путь» колхозида бўлдилар.

(ЎзТАГ).

ГДР делегацияси Тошкентдан жўнаб кетди

ГБСП Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер бошчилигида расмий дўстона визит билан Совет Иттифоқига келган Германия Демократик Республикаси партия-давлат делегацияси 7 май куни Тошкентдан ватанига жўнаб кетди.

ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР Министрлар Советининг Раиси В. Штоф, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГБСП Марказий Комитетининг секретари Г. Аксен, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГБСП Марказий Комитетининг секретари В. Фельфе, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГБСП Марказий Комитетининг секретари И. Герман, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР давлат хавфсизлиги министри Э. Милке, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГБСП Марказий Комитетининг секретари Г. Миттаг, ГДР Давлат Кенгаши Раисининг ўринбосари, Германия либерал-демократик партиясининг раиси М. Герлах, ГДР Давлат Кенгаши Раисининг ўринбосари, Германия Миллий демократик партиясининг раиси Г. Хоман, ГДР Давлат Кенгаши Раисининг ўринбосари, Германия Демократик деҳқонлар партиясининг раиси Э. Мекленбург, ГДР Миллий фронти миллий кенгашининг президенти Л. Кольдиц, ГБСП Марказий Комитетининг аъзоси, ГДР ташқи ишлар министри О. Фишер, Христиан-демократик иттифоқ раисининг ўринбосари Г. Теплиц, ГБСП Марказий Комитетининг аъзоси, ГБСП Марказий Комитети халқаро алоқалар бўлимининг мудири Г. Зибер Э. Хонеккер билан бирга Ўзбекистон пойтахтидан жўнаб кетдилар. СССРнинг ГДРдаги элчиси П. А. Абрасимов ҳам Берлинга жўнаб кетди.

Тошкент аэропортида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Л. А. Костандов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлари Е. А. Айтмуротов, Ю. П. Максимов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. М. Маҳмудова, Л. Н. Мелкумов, У. У. Умаров, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Г. М. Орлов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, В. К. Михайлов, Б. Р. Раҳимов, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев, мамлакат бўйлаб сафарда ГДР делегациясига ҳамроҳ бўлган расмий кишилар, Ўзбекистон ССР министрлари, давлат комитетларининг раислари Э. Хонеккерни, делегация аъзоларини кузатиб қолдилар. Кузатиб қолувчилар орасида ГДРнинг СССРдаги элчиси Э. Винкельман бор эди.

Тошкент меҳнаткашларининг вакиллари аэропортга бориш йўлида ва аэровокзал перронида Э. Хонеккерни, ГДР делегациясининг аъзоларини самимий табриклаб турдилар.

(ЎзТАГ).

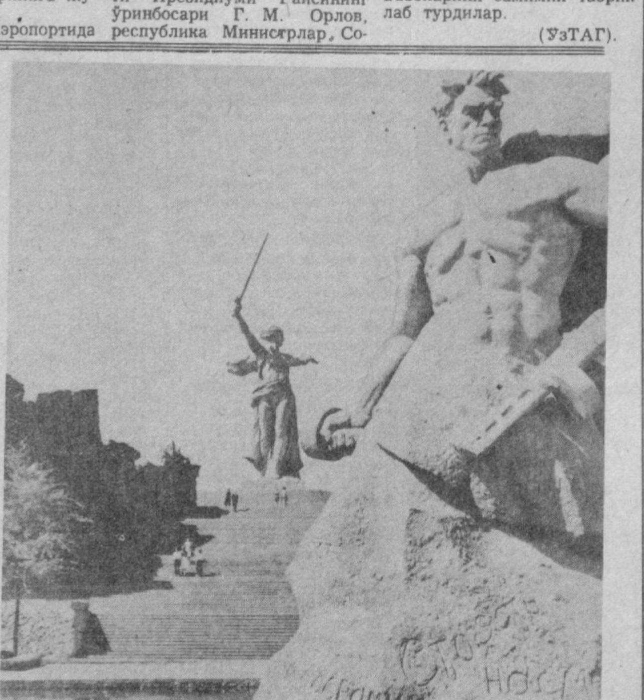

Т А Ъ З И М

38 йил муқаддам Совет Иттифоқи Улуғ Ватан урушида ғалаба қозонди. Фашизм яксон қилинди, Европа қулликдан озод этилди. Аммо жангларда ҳалок бўлган ўртоқларимиз, муштипар оналарнинг ғамгин қиёфаси мангу хотирамизда. Уларнинг ҳаммаси ветеранлар хотирасида, оталарнинг энг яхши жанговар ва меҳнат анъаналарини давом эттираётган ёш авлод хотирасида мангу сақланади.

Бугун биз Ғалаба кунини нишонлар эканмиз «Урушга йўл йўқ!», «Яшасин тинч, яратувчилик меҳнати!» деб ёзилган байроқни бошимиз узра баланд кўтарамиз.

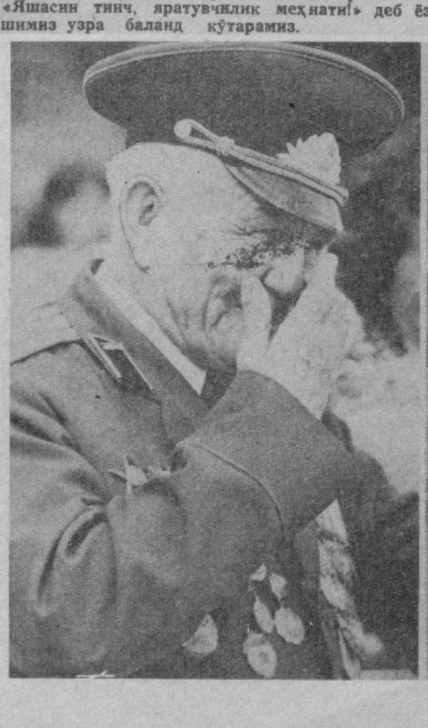

ВАТАНПАРВАР

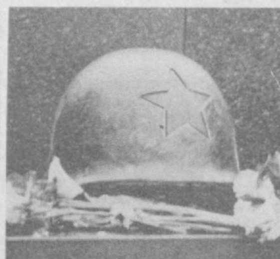

«Ватанпарвар» жамоатчилик Советининг раиси — уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент секциясининг раиси, запасдаги генерал-лейтенант Файзулла Хўжаевич НОРХЎЖАЕВ.

«Ватанпарвар» — кекса авлод қаҳрамонона жасоратлари мисолида, совет жамияти шароитида таркиб топган анъаналар мисолида ҳарбий-ватанпарварлик масалаларига бағишланган янги саҳифа ана шундай номланади. Ушбу саҳифа материалларида ҳарбий-ватанпарварлик, тарбиявий ишлар яхши йўлга қўйилган меҳнат коллективлари ва ўқув муассасаларининг тажрибалари кенг акс эттирилади. Ана шу саҳифада тинчлик учун курашишдек олижаноб ишда фаол иштирок этаётган, тинчлик фондига ўз ҳиссасини қўшаётганларга сўз берилади.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакцияси ҳузуридаги «Ватанпарвар» жамоатчилик Советига уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент секциясининг раиси, запасдаги генерал-лейтенант Ф. Х. Норхўжаев бошчилик қилмоқда. Совет аъзолари сафида собиқ ҳарбий мухбир З. А. Назарова, уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент секциясининг активистлари Х. Х. Усмонхўжаев, А. М. Мамажонов, П. П. Комиссаров, М. А. Шмелевлар бор.

Редакция газетхонлардан «Ватанпарвар»нинг навбатдаги сонларини тайёрлашда ёрдам берадиган хат ва таклифларни кутади.

БУЮК ЖАСОРАТ ХАЛҚ

СУРАТДА: «Ватанпарвар» жамоатчилик Советининг раиси, уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент секциясининг раиси, запасдаги генерал-лейтенант Ф. Н. Норхўжаев (чапдан иккинчи) ва Совет аъзолари З. А. Назарова, Х. Х. Усмонхўжаев, А. М. Мамажонов биринчи сон материалларини муҳокама қилишмоқда.

Е. Ботиров фотоси.

ҒАЛАБАНИНГ ИЛҲОМ БУЛОҒИ

Ғалабамиз урушнинг дастлабки кунидан тоблана бошлади. Фашист босқинчиларга қарши буюк жангга Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарлик қилди. У социалистик Ватанни ҳимоя қилиш тўғрисида ленинча таълимотга амал қилиб, босқинчилар ҳужум қилган шароитда қандай ҳаракат қилиш тўкис программасини ишлаб чиқди, душманни қувиб чиқариш учун барча куч ва воситаларни сафарбар этиш чораларини кўрди. Жуда кўп ташкилий ва сиёсий ишлар программасини амалга оширди. Партия совет кишиларининг сўнгги томчи қонлари қолгунча Ватанни ҳимоя қилишга тайёр эканликларини ҳисобга олиб, кенг халқ меҳнаткашлар оммасини фашизмга қарши курашга отлантирди.

Мамлакат учун оғир бўлган пайтда совет халқи худди бир кишидек Улуғ Ватан урушига шайланди, улар Ватанни ҳимоя қилишга кўксиларини қалқон қилишди. Бу буюк жангда совет халқи инсониятга бебаҳо бойлик — эркинлик ва социал тенглик ҳадя этган жамиятни ҳимоя қилди.

Халқнинг Ватанни босқинчилардан ҳимоя қилишга бўлган зўр интилиши гитлерчи босқинчилар ҳужум бошлаган дастлабки кунданоқ кўзга ташлана бошлади. Уруш бошланганлиги ҳақидаги хабар миллионлаб меҳнаткашларни ҳарбий комиссариатлар ва чақирилув пунктларига тўплади. Уларнинг орасида ишчилар ва деҳқонлар, муассасаларнинг хизматчилари, олимлар ва ёзувчилар, санъат, турли миллат ва элатларнинг вакиллари бор эди. Улар буйруқ билан эмас, қалб амри билан Ватанни ҳимоя қилишга отландилар. Юз минглаб кишилар халқ лашкарлари сафига келиб қўшилди. Халқнинг ҳар дақиқада Ватанни ҳимоя қилишга тайёргарлиги ва ҳатто унинг учун қурбон бўлишга ҳам тайёрлиги сингари жуда катта қаҳрамонлик руҳи қудратли революция руҳи туфайли вужудга келган эди.

Ватан учун бўлган жангнинг олдинги сафида коммунистлар боришди. Бунинг учун Совет Иттифоқи Қаҳрамонларининг 79 процентдан зиёди шу фахрий унвон берилиши арафасида ВКП(б) аъзоси ёки ВКП(б) аъзолигига кандидат бўлганлигини айтишнинг ўзи кифоя. Урушнинг охирида Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг сафларида 3 миллион 325 минг коммунист бор эди.

Коммунистларнинг жасоратларидан илҳомланган комсомоллар ҳам душманга қарши қаҳрамонона жанг қилишди. Улуғ Ватан уруши йилларида уч ярим миллиондан зиёд комсомол аъзоси орден ва медаллари билан тақдирланди. 3.500 ВЛКСМ аъзоси эса Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олди.

Тарихий фактлар шундай. Улар совет халқининг оммавий қаҳрамонлиги ғалабамизнинг илҳомбахш кучи бўлиб майдонга чиққанлигидан далолатдир. Ўз тарихи билан алоқани узмаган халқ — буюк халқ бўлади. У ўзининг тарихий анъаналарини асраб қолиб, уларни авлодларга етказиб беради. Буржуазиянинг сохта пропагандистлари бутун куч ва имкониятларини ғалабамизнинг моҳиятини бузиб кўрсатиш, ўз мамлакатлари даги халқлар ва асосан ёш авлодни нотўғри йўлга бошлаш ниятида совет халқининг қаҳрамонлиги моҳиятини, партия ғоялари асосида, социализм шароитида шаклланган қаҳрамонлик-ватанпарварлик тушунчасини бузиб кўрсатишга ҳаракат қилмоқдалар. Ҳатто уларнинг орасида тўғридан-тўғри совет солдати, унинг қаттиққўллиги ва жоҳиллигини ошириб кўрсатиб, урушнинг буюк гуманизмини инкор этаётган кишилар ҳам топилиб турибди. Айрим буржуа тарихчилари эса халқимизнинг ғалабасига баҳо беришда янада бошқача йўлдан боришяпти. Улар бу ғалабанинг моҳиятини Ғарб учун буюк офтоб деб тушунтирмоқдалар. Уларнинг олиб бораётган сохта илмий изланишлари империализмнинг босқинчилик моҳиятига хизмат қилмоқда, айни пайтда ўтмиш учун ўч олиш руҳини шакллантирмоқда.

Совет халқи 38 йилдан буён снарядлар ва бомбалар, душман танклари ғилдиракларидан овозини эшитгани йўқ. Коммунистлар ўзларининг партия съездларида қитъадаги барча мамлакатлар, улар қандай тузумда бўлишидан қатъий назар барча мамлакатлар билан тинчлик ва ҳамкорликда яшаш ҳақида баралла сўзламоқдалар.

КПСС XXVI съезди янги тинчлик ташаббусини ўртага ташлади. Совет халқи мустаҳкам тинчлик яратиш учун зўр бардош, чидамлилик кўрсатмоқда. Бунинг учун моддий куч ва маънавий билимларни аямаяпти. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Юрий Владимирович Андропов совет халқининг бу интилишини СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги муносабати билан ўтказилган тантанали йиғилишда шундай ифодалади: «Совет Иттифоқи барча қитъалардаги мамлакатлар билан яқиндан тинч ҳамкорлик қилиб келмоқда. Унинг овози халқаро анжуманларда мўътабар янграмоқда. СССР ташқи сиёсатининг асоси — тинч-тотув яшаш принциплари халқаро миқёсда кенг эътироф қилинди...».

Шу кунларда ҳам уруш хавфи сақланиб қолмоқда. Чунки ер юзида ҳар қандай йўл билан, шу жумладан қурол ишлатиш билан қўлдан чиқарилган маррани қайта эгаллашга ҳаракат қилаётган империализм ер юзидан йўқ қилиб юборилгани йўқ. Иккинчи жаҳон урушидан кейинги давр тарихи босқинчилик ва ўч олишга интилиш ҳамон тўхтагани йўқлигидан далолат беради. Улар ҳарбий жанжаллар келтириб чиқариб, халқаро хавфни вужудга келтиришмоқда. Тинчлик тарафдори бўлган кучлар бирлигига путур етказишмоқда.

Партия совет халқига сиёсий хушёрликни ўргатмоқда. Уларда Совет Иттифоқини қурол билан ҳимоя қилиш, СССР Конституциясида қайд этилган муқаддас бурчни бажариш, социализм тақдири учун тарихий жавобгарлик ҳиссини шакллантирмоқда.

Бу муҳим вазифани ҳал қилишда Совет Қуролли Кучлари муҳим роль ўйнайди. Совет армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти сафларида хизмат қилиш инсонда ўзининг қуролли ҳимоячи сифатида меҳнаткашларнинг, шу жумладан, шахсан ўзининг социал ролини чуқур англаб олишга ёрдам бермоқда. Айни пайтда коммунистик ғоя, социалистик ватанпарварлик ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялашга катта ёрдам кўрсатмоқда.

Ғалаба йўлимиз узоқ ва ниҳоятда машаққатли бўлди. Икки рақам — 1941 йилнинг 22 июни ва 1945 йилнинг 9 Майи ўртасидаги вақтни бутун бир давр деб ҳисоблаш керак. У ижтимоий ва давлат қурилиши мустаҳкамлигини синовдан ўтказди, пролетариатнинг жанговар анъаналари давомийлигини синади ва революция туфайли вужудга келган ва гражданлар уруши жангоҳларида тобланган пролетариатнинг жанговар анъаналарини, уларни коммунизм қурувчилари бўлган ёш авлодга етказишни синовдан ўтказди. Ана шу анъаналарни ёш авлоднинг онгига сингдириш, уларни социализм тақдири учун тарихий жавобгарлик руҳида, Ватанни ҳимоя қилишга ҳамиша тайёр бўлиш руҳида тарбиялаш бизнинг муқаддас бурчимиздир.

Ф. НОРХЎЖАЕВ,
уруш ветеранлари Совет комитети Тошкент секциясининг раиси, запасдаги генерал-лейтенант.

ҚАҲРАМОН ДЕСАНТЧИЛАРНИ КИМ БИЛАДИ?

1941 йилнинг кузида Херсондаги машҳур Аскания — Нова чўл қўриқхонасига немис-фашист босқинчиларига қарши курашиш учун ўн беш кишидан иборат парашютчилар группаси ташланган эди. Уларнинг орасида радист қиз ҳам бор эди. Фашистлар уларни тутиб олишган.

Парашютчилар ақл бовар қилмайдиган қийинчиликларга чидаб, душманларга десантнинг мақсади ва ўз исмларини айтишмаган. Уларнинг ҳаммаси эски ботаника боғидаги девор остида отиб ташланган.

Биродарлик қабристонида қаҳрамон десантчиларга чиройли ҳайкал ўрнатилган. Унда 15 совет қаҳрамон жангчисининг ўлим олдидаги ҳаёти ифодаланган. Жасур парашютчилар оғир қийноқлардан кейин бир-бирларининг қўлларини дадил тутиб туришибди, кийимлари парчаланиб кетган. Ўртада эса жиддий қиёфадаги радист қиз тасвирланган, унинг ёнида десантчиларнинг командири турибди. Даҳшатли қийноқлар ёш ватанпарварларнинг иродасини бука олмади. Улар ўлимга тик боқишди. Москвалик архитектор гранитда ана шу қаҳрамонларнинг жасоратини мангу муҳрлаб қўйди.

Кўп йиллардан буён қизил изтопарлар ва ўлкашунослар Улуғ Ватан урушининг бу драматик саҳифасини ўқишга ҳаракат қилишмоқда. Аммо, ҳалигача десантчи парашютчилар ким эканлиги ҳақида бирон бир маълумот йўқ.

Биз барча кишиларнинг қидириш ишларида қатнашишга таклиф этамиз. Аскания — новалик парашютчиларнинг исмлари ва ким эканлиги ҳақида билсангиз бизга ёзиб юборинг.

Бизнинг адресимиз: 325002, Херсон. Преднепровский боғи. Тўқимачилар маданият ва техника саройи. «Родина» клуби.

А. ЦИТРОН,
қидирув қатнашчиси.

• Уруш ветеранлари — беш йиллик вахтасида

ҲАМОН ОЛДИНДА...

У тажриба фурнитура-пластмасса заводига ҳаммадан олдин келади. Боиси: унингсиз корхона машина парки ишга тушмайди. Айнан у, компрессор қурилмалар машинисти, пневматик дастгоҳни сиқилган ҳаво билан зарядлайди.

Иш дастгоҳи тевараги эса ёғ тушса ялагудек тоза. Ҳар бир механизм қунт билан созланган, улар бенуқсон ишлаши лозим.

— Ишлар шунақа, — дейди Василий Ершов, — ҳаммадан олдин келаман, ҳаммадан кейин кетаман.

Меҳнат ветерани 65 ёшга кирган, пенсионер. Аммо деярли чорак аср меҳнати сингган корхонани қандай ташлаб кетиб бўлади?! «Ҳали қўлларимда куч-қувват бор-ку, ахир!».

Дурадгор, слесарь бўлиб ишлади, ёшларга мураббийлик қилади. Аммо «ИЛ—2» ҳаво «танки» собиқ ўқчи-радистининг техникага бўлган муҳаббати ҳаммасидан устун келди.

— Йирик калибрли тўп билан жуда чиқишиб қолган эдим, — деб эслайди у, «Фокке—вульф» ва «Мессершмитт—109» ни уриб туширганман. Душман истеҳкомлари, аэродромларини «дазмол» қилар, зенит тўплари овозини ўчирар эдик. Денгиз кемаларини ҳам йўқлаб турардик.

У 3-Белоруссия фронти қисмлари составида Эстония, Латвия, Литва, Кенигсберг, Растенбург ва Шарқий Пруссиядаги бир неча шаҳарларни озод қилишда иштирок этди. Уруш ва меҳнат ветерани кўксини III ва II даражали Шуҳрат орденлари, «Жасурлиги учун» медали ва бир қатор бошқа медаллар безаб турибди.

...Пулемётчи, артиллериячи, танкка қарши қурол расчёти командири Виктор Шакин уч марта жароҳатланди. Сталинградда, Шимолий Донда бўлди, Знаменка, Запорожье станцияларидан душманни қувиб чиқарди. Изюм-Барвенкова йўналишидаги қирғинбарот жанг операцияларида қатнашди.

«Қўли гул уста» дейишади бугун моделчи Виктор Петровични. Корхонадаги дастгоҳлар ҳам жуда хилма-хил. Гоҳида ишдан чиққан чўян деталнни зудлик билан қуйишга тўғри келади. Битта-ю-битта деталнни. Техника бўлимидагилар шошиб лойиҳани чизадилар: «Ёрдам қил, Петрович». Ана шундан кейин олий классли асбобсоз вақтга қарамай ишга тушиб кетади. Муҳими, темирдан қуйилиши керак бўлган бўлажак деталнинг заргарона қилиб, ёғоч моделини ясаш. Бу ерда озгина ноаниқлик ишни барбод қилиши мумкин.

Ҳамма нарса ҳаракатда, ҳамма нарса қўл остида — арра дейсизми, болғачами, нима керак бўлса бари бор. Ёнгинасида митти станокча. Ўзи ясаган.

Ветеран ғурурланиб қўяди: ўғли Владимир ўзи билан бирга ишлайди. Заводда. У ҳам асбобсоз, «қўли гул». У ҳам ветеран: корхонада 10 йилдан кўпроқ вақтдан буён ишлайди, шогирдлари бор.

... Полк разведкачиси Сергей Белов Шимолий Кавказ учун бўлган жангларда қатнашган. Ҳаракатдаги армияга Тошкентдан кетган — дивизия шу ерда тузилган. Шу ерга қайтиб келган — 1943 йилда оғир яраланиб қайтган.

Ҳозир универсал станокчи, дастгоҳлар ремонти бош механика бўлимида ишлайди, фрезер станокларини бошқаради.

— Бу ерга мен тажрибали станокчи сифатида келгандим, — дейди устози ҳақида гапириб Георгий Гончаров. — бироқ ҳамон Кузмичдан тажриба ўрганишни канда қилмайман. Бир сўз билан айтганда, ҳақиқий мастер у.

... Завод бошқармаси биринчи қаватида дид билан стенд ясалган: «Улар Ватан учун жанг қилдилар». Орден ва медаллар тақиб олган ветеранларнинг рангли суратлари ичида штампчи Г. Шайфуллин, таъминот бўлими бошлиғи В. Шеплов, экономист Д. Нутлис, слесарь Д. Пустов ва бошқалар бор.

— Ветеранлар ҳамон сафда, — дейди завод директори И. Аҳмаджонов. — Ветеранлар ҳамон олдинги маррада — план тақдири ҳал қилинаётган, ишлаб чиқариш суръати белгиланаётган жойда. Улар бизнинг фахримиз.

М. САВЕЛЬЕВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

Узоқ муддат ўтганидан кейин Маҳмуд Мирзааҳмедов ўз уйида азиз меҳмонлар — собиқ қуролдош дўстлари — москвалик Константин Петрович Василенко, Донецк областидан келган Сергей Селиверстович Полишчук, Андижон область Жалолқудуқ районидан келган пахтакор Дилбарали Мақсудовларни самимий кутиб олди. Улар уруш йилларида Волга дарёсидан Шпрее дарёсигача бўлган масофани жангу-жадал билан босиб ўтишган.

СУРАТДА: полкдош дўстлар М. Мирзааҳмедов, Д. Мақсудов, С. Полишчук ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони, собиқ взвод командири К. Василенко.

● ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ ШУНДАЙ ХИЗМАТ ҚИЛИШМОҚДА

ВАТАН ОСМОНИ ҲИМОЯЧИСИ

Бу воқеа гўё яқинда бўлгандек. Биринчи марта ҳарбий кийимни кийиш, сафдошлар билан танишиш, жанговар техникани ўрганиш бўйича биринчи машғулотда қатнашиш, ваҳоланки, орадан бир ярим йил ўтиб кетди. Ефрейтор С. Давлатов Совет Армияси сафида хизмат қилаётганига шунча муддат бўлди. Садриддиннинг ҳаётида катта ўзгаришлар юз берди. Ҳарбийлар коллективида у жуда кўп нарсани ўрганди.

Давлатовлар оиласида азалдан ҳар бир касб эътиборли ҳисобланган. Садриддиннинг ота-онаси — Эргаш Абдураҳмонович ва Қудратбуви Тожибоевна фарзандларига ҳамма вақт ишга меҳр билан қараш, қийинчиликлардан қўрқмасликни ўргатиб келишган. Шу боисдан ҳам Садриддин Ватанимизнинг мусаффо осмони ҳимоячилари қаторига қўшилиши билан ҳарбий техника ва жангчилик сирларини мукаммал ўрганиш учун бутун маҳорати ва билимини ишга солди. Унга командирлар, тажрибали сафдошлари ёрдам беришди. Орадан кўп ўтмасдан ефрейтор Давлатов етук мутахассис бўлиб етишди, асосий касб ва ёрдамчи касб сирларини мукаммал ўрганиб олди.

Бўлинмадагилар Давлатовни меҳнатсеварлиги, дўстларига ёрдам беришга доим тайёрлиги учун ҳурмат қилишади. Самарали меҳнати, жанговар ишларни бажаришдаги муваффақиятлари учун бир неча марта командирлар томонидан рағбатлантирилди.

Ҳозир ефрейтор С. Давлатов жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочиси, бўлинмадаги энг яхши мутахассислардан бири. У қишки жанговар ўқувни муваффақиятли якунлади, Бўлинма командири бўлиш арафасида турибди.

Унинг ота-онаси — Эргаш Абдураҳмонович ва Қудратбуви Тожибоевна Ватанимизнинг мусаффо осмони қўриқчиси бўлган фарзандлари билан фахрланишлари мумкин.

Н. ЕВСЮТКИН,
Н-қисм.

• Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмайди

РАЗВЕДКАЧИ

Бу воқеа уруш йиллари содир бўлган. Аниқроғи 1944 йилнинг баҳор ойлари эди. Мен ўша пайтлари 158-гвардиячи дивизиянинг 881-ўқчи полкида батальон командири, капитан Ражабовнинг ординареци эдим. Шунинг учун ҳам доимо капитан билан бирга бўлардим.

...Қисмимиз истеҳкомда тургани учун отишмалар унча кўп бўлмас, асосан тунлари бир томон иккинчи томон отишмаларига жавоб қайтарарди, холос. Баъзида бу томон ҳам ўзича ҳуруж қилиб қўярди.

Биздан узоқларда даҳшатли жанг бораётгани ҳаммамизга маълум эди. Командирларнинг узоқ вақт суҳбатлари, тортишувларидан шуни билдикки, дивизиямизнинг ҳужумга ўтиши учун бир «тил» керак экан. Лекин нимагадир ўша кунлари разведкачиларимизнинг иши юришмас, бир неча кундан бери «ов»га чиқиб қуруқ қайтишарди. Ҳатто миналарга дуч келиб, яраланиб қайтган пайтлари ҳам бўларди.

...Одатдагидек бугун ҳам командирлар бизнинг ертўлага йиғилишди. Улар орасида мен танимайдиган, ўрта ёшли бир киши ҳам бор эди. Оқ халат кийиб олганини кўриб, разведкачи бўлса керак, деб кўнглимдан ўтказдим. Янглишмаган эканман. У дивизия разведкачилар взводининг командири экан.

Командирлар картани ўрмон ёғочларидан ясалган хонаки стол устига ёзиб, разведкага борадиган йўл, у жойнинг иқлими ҳақида узоқ маслаҳатлашишди.

— Хўш, сен қандай фикрдасан? — деди кутилмаганда комбат, разведкачилар взводининг командирига мурожаат этиб.

— Мен бошқа фикрдаман, агар ҳийла ишлатмасак, кўзланган мақсадга эришиб бўлмайди.

— Яхши, хўш, қандай ҳийла? — Унинг сўзини бўлди батальон командири.

Лейтенант хотиржамлик билан гап бошлади. У бир неча кун илгари душмандан озод қилинган қишлоқда 13—14 ёшли Вова исмли бир болани учратган, бола гулхан ёқиб, қўлида картошка пишираётган солдатларга «булбул» бўлиб сайраб бергани ҳақида ҳикоя қилди ва сўзининг охирида ана шу «сайроқи»дан фойдаланилса, яхши бўлишини айтди.

Командирлар бир қарорга келишди. Вова разведкачилар билан бирга борадиган бўлди.

Ўша куниёқ Вовани олиб келишди. Ертўлада узоқ машқ ўтказилди. Чигиртка каби чириллашни алоҳида диққат билан ўргатишди. У душмандан узоқда хавфсиз пайтда қуш бўлиб сайрар, душманга яқинлашганда эса, чигиртка «роли»ни бажариши керак эди.

Эртаси тунда ўнга яқин разведкачи «ов»га отланди. Улар орасида Вова ҳам бор эди. Ўша тунда бир неча разведкачи батальон командирига биринчи вазифа муваффақиятли бажарилганини, группа хавфсиз ерга яшириниб олгани, уларни пайқамагани ҳақида ахборот берди.

Кейинги куни бир «тил»ни қўлга тушириб разведкачилар ҳам эсон-омон қисмимизга қайтиб келишди. Айтишларича, Вова «тил»ни қўлга туширишда жуда катта жасорат кўрсатибди. Вова бизнинг батальонимизда яна бир неча кун бўлди. У ҳар қандай қушнинг ҳам овозини ўринлатарди. Разведкачиларимиз асир олган «тил» ефрейтор экан. Ундан аниқ маълумотлар олинди. Ҳужумга ўтадиган кунимиз Вова билан хайрлашишга тўғри келди. Қисмларимиз фашистларнинг уч истеҳкомини яксон қилиб, олдинга силжир эди. Уч кун ичида 30—40 километрча йўл босдик. Мен Витебск шаҳрини озод қилиш учун олиб борилган жангларда қаттиқ яраландим.

Улуғ Ватан уруши йилларида бундай воқеалар жуда кўп бўлган. Вовага ўхшаш жасоратли разведкачилар озмунча эдими? Мен ана шулардан бири ҳақида ҳикоя қилиб бердим. Балки, сайроқи қушларнинг севилиш боиси ҳам шундандир.

С. АБДУЛЛАЕВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси.

БАЙРАМ ШОДИЁНАСИ

Авиасозлар маданият саройи умумхалқ байрами — Ғалаба кунини ранг-баранг программада кутиб олишга тараддуд кўрмоқда. Байрам арафасида О. Фиала раҳбарлигидаги болалар драматик коллективи ўзлари тайёрлаган «Инсонни асранг» спектаклини корхона меҳнаткашлари ҳукмига ҳавола этди, оқшом эса корхонадаги уруш ветеранлари учун рус халқ қўшиқлари хори коллективлари ва «Радуга» рақс ансамбли томонидан тайёрланган катта концерт программаси намойиш этилди.

ЭРТАГА

авиасозлар шаҳарчасида оммавий халқ сайли бўлади. Унда Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Туркистон ҳарбий округи қўшиқ ва рақс ансамбли ва «Аквамарин» вокаль-чолғу ансамбли иштирок этади.

• СЎНМАС У КУНЛАР ШУҲРАТИ

МАҲАЛЛАДА ЁДГОРЛИК

Гитлерчилар Ватанимизга хоинона ҳужум қилганларида барча совет кишилари қатори минглаб тошкентликлар ҳам Ватан ҳимоясига отландилар. Ўшанда Ленин районидаги Сарикўл маҳалласи (собиқ «Коминтерн» номли колхоз)-дан 66 нафар навқирон йигит кўнгилли сифатида урушга жўнаб кетган эди. Улар Ватан учун, халқ учун гитлерчилар билан бўлган аёвсиз жангларда қаҳрамонларча ҳалок бўлдилар. Уларнинг бирортаси жонажон маҳалласига, қадрдон оиласига қайтмади.

Ватан учун жон фидо этганлар ҳеч қачон унутилмайди. Маҳалла аҳли 66 нафар солдатнинг номини абадийлаштиришга аҳд қилди. Сарикўл маҳалла комитети раиси Н. Абдураззоқов бошчилигида бу ишга қўл урилди. Раиснинг ва маҳалла аҳлининг зўр ғайрат-шижоати туфайли мана Лазо кўчасида Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган сарикўллик 66 нафар солдат номига ёдгорлик ўрнатилди. Архитектор Ю. Мирошниченко лойиҳасига биноан Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг 3, 11-ремонт қурилиш бошқармаси азаматлари ва маҳалла аҳлининг ҳашари ёрдамида бу ёдгорлик қад кўтарди. Ёдгорликнинг баландлиги 8,5 метр, эни эса 15 метр бўлиб, 300 квадрат метр майдонга жойлашган. Унинг атрофи ободонлаштирилиб, бу ерга 300 туп атиргул, 10 туп арча ва ток кўчатлари ўтқазилди. Ёдгорликнинг қоқ ўртасига урушда ҳалок бўлганларнинг номи зарҳал ҳарфлар билан битиб қўйилди.

Ҳеч шубҳа йўқки, маҳалла активларининг ташаббуси билан қад кўтарган бу ёдгорлик фақат маҳалла кўрки бўлиб қолмай, балки Ватан учун жон фидо этган кишиларнинг номини авлоддан-авлодга олиб ўтади.

СУРАТЛАРДА: ёдгорликни бунёд этишда фаол иштирок этган отахонлар — Н. Абдураззоқов, М. Рустамов, Ғ. Одилов; ёдгорликнинг умумий кўриниши.

Х. Мирзакаримов фотолари.

ҚАЛБИДА АСРЛАР ОША ЯШАЙДИ!

«Совет Иттифоқига хизмат қиламан»

(Боши 1-бетда).

У хизмат қилаётган ҳаво ҳужумига қарши мудофаа 6-қирувчи авиакорпус қамалдаги Ленинград осмонини ҳимоя қиларди. Учувчилар шаҳарга ҳамла қилаётган душманнинг ҳаво ҳужумларини муттасил даф қилиб турардилар. Павел Федорович ўзининг дастлабки марта жанг имтиҳонидан ўтган кунни 28 июль деб ҳисоблайди. Бу куни унинг самолёти душманнинг ердаги қуроллари билан ўққа тутилган эди. И—16 қирувчи самолётида биринчи ҳаво жангини эса август ойи бошларида Красногвардейск (Гатчина) устида ўтказди.

—Оғир жанглар давом этаётган эди. «27 август куни тонг саҳарда,—хотирлайди Павел Федорович,— биз катта лейтенант Лазеров командирлигида олтита самолёт билан Тосно районидаги қўшинларимизни осмондан туриб мудофаа қилиш учун учиб кетдик. Мўлжалланган жойга яқинлашар эканмиз ерда бомбалар портлаётганини сездик. Немис самолётлари кўринмас эди. Улар булутлар орқасига беркинган экан. Ўша куни булутлар жуда қалин эди.

Жангга киришга қарор қилдик. Мен самолётимда булутларни ёриб ўтиб, сал бўлмаса «Юнкерс—87» билан тўқнашиб кетай дедим. «Юнкерс» аланга билан қоплангунгача пулемётдан ўқ уздим ва ёнаётган бу самолёт остидан яшин тезлигида учиб ўтдим. Бироқ, олдинда «Мессершмидт—110» самолёти кўринди. Самолётимни тўппа-тўғри унга қаратдим. Немис учувчиси самолётининг тезлиги катта экан. Менинг самолётим тезлиги эса пасаяётган эди. Бундан ташқари самолётимда иккита пулемёт ўрнатилган бўлса, «Мессершмидт»да эса тўртта тўп бор эди. У самолётимдан бироз юқорироқда, демак қулайроқ вазиятда эди. Буларнинг ҳаммаси яшин тезлигида ўйимдан ўтди. Лекин кутилмаганда душман самолёти ўзини ўнгга ола бошлади. Сўнг маълум бўлишича, жанговар дўстим Николай Федорович Кузнецов самолётидаги пулемётдан ўт очиб, мени муҳофаза қилган экан. Шундан сўнг мен «Мессершмидт»нинг яна бир ҳужумини қайтардим ва ўз навбатида самолётларимиздан бирини ҳимоя қилдим. Кейин «Юнкерс»га қарши ҳужум қилдим. Бироқ, у булут орқасига яширинишга улгурди. Бу пайт олдимдан лейтенант Шилин томонидан аниқ мўлжалга олинган, ўт билан қопланган душман самолёти пастга қулай бошлади.

Бу жангда командиримиз Лазеров самолётига ҳам ўқ тегди. Биз уни Нева Дубровкасидаги биринчи аэродромгача кузатиб бордик, сўнг эса Касимоводаги ўз аэродромимизга учиб кетдик. Бу ерда самолётларимизга ёнилғи тўлдириб, янги топшириқни бажариш учун учиб кетдик.

Павел Федорович учувчилар революция бешиги — Ленинград осмонини қаҳрамонона ҳимоя қилганликлари тўғрисида ҳам гапириб берди. Бу ерда унинг кўпгина жанговар дўстлари ҳалок бўлишди. Тенгсиз жангларнинг бирида унинг самолёти ҳам уриб туширилди. Снаряд кислород тўлдирилган баллонга тегканлиги учун самолётининг дум томони узилиб тушди ва уни бошқаришнинг иложи бўлмади.

Ленинград остоналаридаги жангларда кўрсатган жасурлиги ва мардлиги, тўртта немис самолётини уриб туширилганлиги учун П. Ф. Шевелевга Ленин ордени берилди. Умуман эса Улуғ Ватан уруши даврида 78 та ҳаво жангида қатнашиб, 17 та немис самолётини уриб туширди.

— Ҳар бир совет кишиси албатта ғалаба қозонишимизга ишонар эди,— деб давом этади Павел Федорович. — Шунинг учун ҳам Ленинградни қўлдан бермадик, фронтда солдатларимиз оммавий қаҳрамонлик кўрсатишарди. Ҳар бир киши жангга, душманни қақшатишга интиларди.

Эскадрилья командири ўринбосари бўлганлигим учун мен жанговар учишларни планлаштирардим. Эскадрильямизда энг ҳушчақчақ ва ҳамма томондан суюладиган Жора Новиков қандайдир сабаб билан уни учиш планига киритмасам доимо мендан хафа бўларди. Жора жанговар топшириқлардан бирини бажаришда ҳалок бўлди. Унга вафотидан сўнг Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди.

Коммунист П. Ф. Шевелев турли фронтларда: Калинин, Ғарбий, Жануби-Ғарбий, Сталинград, Шимолий-Ғарбий, Марказий фронтларда жанг қилди. Курск ёйидаги жанглардаги жасорати учун унга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди.

У Берлин операциясида ҳам иштирок этди. Бу пайтда у майор унвонини, у хизмат қиладиган 67-авиация полки эса кўпгина шон-шуҳрат номларини — Гвардиячи Қизил Байроқ орденли Суворов орденли Баранович номидаги қирувчи полк номларини олган эди.

Урушдан сўнг П. Ф. Шевелев Фрунзе номидаги ҳарбий академияни тугаллади ва 1963 йилгача учишни давом эттирди. У замонавий товушдан тез учадиган самолётларда учарди. Шевелев кўпгина ажойиб учувчилар тайёрлади.

П. Ф. Шевелев бутун умри давомида Коммунистик партия ишига садоқат намуналарини кўрсатди. У кўп йиллар давомида Туркистон округида хизмат қилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолигига кандидат, республика Олий Советининг депутати ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси сифатида катта ишларни бажарди. У республика ўрмончилик хўжалиги министрининг ўринбосари бўлиб ишлади. Ҳозир эса республика автомотоҳаваскорлар кўнгилли жамияти марказий советининг раисидир. У ҳозир ҳам доимо жамоат ишлари билан банд. Собиқ осоавиахимчи сифатида ДОСААФ ташкилотларига оталиқ қилади. Унинг ёрдамида 79-мактабда 16-ҳаво армияси клуби ташкил этилган. У бошқа ўқув юртларида ҳам тез-тез бўлиб туради.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони Павел Федоровичнинг кўкси орден ва медалларга тўла. Айни пайтда у жуда содда ва камтар инсондир. Ҳозир ҳам у ёшликдаги орзулари, жанговар йиллар тўғрисида эҳтирос билан гапиради, ов ва балиқ овини ёқтиради. Қалбида эса ўзининг жанговар дўстлари — москвалик Совет Иттифоқи Қаҳрамони Н. Ф. Кузнецов, олмаоталик истеъфодаги полковник Х. М. Ибатуллинга меҳр-муҳаббат ёлқини бор. Жанг пайтларида улар неча бор бир-бирларига ёрдамга келган эдилар. Улар Ғалаба кунини кўриш насиб этмаган қанча-дан-қанча дўстларини бугун — 9 Май арафасида ёдга олишади.

У жанг майдонидан қайтмаган ўзининг уч акасини ҳам ёдга олади. Эртага истеъфодаги авиация генерал-полковниги Волгоград кўчасидаги ҳарбий мемориалда бўлади. Бу ерга ўзларининг ёш ҳаётларини Ватан учун, бугунги тинч ҳаётимиз учун фидо этган уруш қаҳрамонларига чуқур ҳурматини бажо келтириш учун келади. У жанг майдонларида қаҳрамонларча ҳалок бўлган барча совет жангчиларига таъзим қилиш учун бу ердаги солдатлар қабрлари устида бош эгади.

В. ЛАПИНА.

ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ КОНКУРС

Зоҳиджон Обидов, Назармат ва Маъруф Назаровлар Улуғ Ватан урушининг дастлабки кунлариданоқ Ватанимиз ҳимоясига отланган эдилар. Жасур аскарларимиз сафида ҳам қурол, ҳам қалам билан оғир жанг йўлларини босиб ўтган шоирларимиз жанговар орден ва медаллар билан тақдирланишган.

Улар эндиликда ҳам қаламкаш дўстлари сафида адабиётимиз хизматига камарбасталик қилишмоқда. Урушни ўз кўзи билан кўрган ижодкор сифатида ўз асарларида қаҳрамон аскарларимиз жасоратини, совет халқининг бугунги бахтли, фаровон ҳаётини мадҳ этишмоқда.

Бугун буюк Ғалабанинг 38 йиллиги арафасида Зоҳиджон Обидов, Назармат ва Маъруф Назаровлар редакциямиз меҳмони. Улар ўзларининг янги шеърларини «Тошкент таронаси» конкурсига лутфан тақдим этишмоқда.

Зоҳиджон ОБИДОВ:

«ПАХТАКОРЛАР ЎЛКАСИНИНГ ПОЙТАХТИСАН, ФАХРИСАН»

ТОШКЕНТ ТАРОВАТИ

Оқшомлари бўстон шаҳрим нурга чўмиб чақнайди,
Дарёдай кенг ялт—юлт йўлдан машиналар оқар ғуж.
Қўш қўл чўзган троллейбус манзилларга чоғлайди,
Кўкка кифтин тираб уйлар минг-минг кўзла боқар ғуж.
Ёйдай кўприк тагларидан шошиб сирғилар анҳор.
Қатор-қатор мажнунтоллар оҳиста сув ҳовучлар.
Бирга юринг соҳиллардан фараҳда каммас Салор,
Чўмилган ой юлдузлар-ла ўйнашиб кўнгил ҳушлар,
Тизим—тизим учқунланар фавворалар маржони,
Рангин жило кўрсатур шўх неон нурлар аркларда.
Қитъаларга қучоқ очган шаҳрим эллар мезбони
Юзлаб тилда меҳр сўзи янграр боғу паркларда.
Сават-сават гул тутмоқда чаманлардан соҳибкор.
Курант чорлаб занг урмоқда шавқда шаҳрим оқшоми.
Ҳар кўчаси, ҳар лавҳаси, ҳар бекати афсункор,
Чақчақлашур қиз-йигитлар, ҳушдир висол айёми.
Шаҳримизнинг оқшоми ҳам тонглари ҳам сафоли.
Ишчан шаҳрим савлат тўкиб, ҳар кун янги кўрк очар.
Бунда ҳам эл яшар хуррам бир-бирига вафоли,
Бунда қуёш ҳам самодан, ҳам юракдан нур сочар.
«Правда»ни ушлаганча улуғ Ленин куну тун,
Қизил майдон минбаридан нигоҳ ташлаб меҳрибон.
Коммунистик онгни пешлаб, руҳни ҳушлаб у ҳар кун
Истиқболнинг йўлларини айлаб турар нурафшон.
Кўча тўла лак-лак одам, машиналар шиддаткор,
Одимлайди ишчи Тошкент, илму фанга ўч Тошкент
Қурувчилар ўтар илдам, шаҳрим толмас бинокор,
Шундай шавқли кун бошлайди, минг йилларга дуч Тошкент.
Ер устига сиғмай кетиб ер остига оқар эл.
Бунда ғуж-ғуж қандил ёқиб, яшнар мармар қасрлар.
Саф-саф башанг учқур вагон елар укпардай енгил,
Бунда бир кун юрар йўлни бир лаҳзада босурлар.
Пахтакорлар ўлкасининг пойтахтисан, фахрисан,
Дўстлик шаҳри, кенгаш шаҳри, шарқ машъали омон бўл.
Навқиронсан, ҳур давронсан сон минг йиллар бағрисан,
Фахр этаман Москвага Сен орқали ўтар йўл.

ШАҲАР ДАРВОЗАСИ

Бунда доим ҳижрон ва висол,
Биров келиб, биров кетади.
Шарқу жануб, ғарбга ё шимол,
Сари саф-саф поезд елади.
Кечмиш бундан не-не синоат,
Бир-биридан ажиб турфаҳол.
Одил тарих кўзгуси фақат
Кўрсатадир барчасини яққол.
Ленинчилар келиб шу ердан,
Учқунлардан очди аланга.
Инқилобий жўшқин шуурдан
Эрк дея эл ташланди жангга.
Октябрда бахт топган элим
Эллар билан тузди иттифоқ.
Босқинларда топталган ерим
Рўшноликка очди кенг қучоқ.
Шу вокзалдан зукко Куйбишев,
Мард қўмондон Фрунзе келган.
Шу вокзалдан Калинин тушиб,
Бу заминни табаррук қилган.
Шу вокзалдан совет Шарқига
Дорилфунун илк одим олди.
Туркистоннинг мушфиқ халқига
Ильич илм нурини солди.
Авж кўрсатди буюк иттифоқ
Довонлардан довонга ошдик.
Партиямиз кўтарган байроқ
Гуркиратди ўктам қуёшдек.

II

Ларза тушди осуда қалбга,
Фашист деган бало очди ўт.
Шундан кетдик майдони ҳарбга,
Кутганида нажот она юрт.
Шу вокзалда олганмиз кутиб
Келганида жабрдийдалар.
Хотиротлар жонимдан ўтиб,
Ҳамон жигар-бағрим қиймалар.
Етим қолиб жовдираб турган —
Кўм-кўк кўзлар хотирда ҳамон.
Ўз юртидан жудолик кўрган
Дардли юзлар хотирда ҳамон.
Шу вокзалда олдик қучоққа
Бутун айлаб синиқ дилларни
Шерик бўлиб битта ўчоққа,
Енгиб ўтдик қонли йилларни.
Яшнаб кетди кетма-кет осмон,
Музаффарлик берган салютдан,
Қайтаверди омон қолган жон,
Бало-қазо арийди юртдан.
Орденлардан кўкси ялтираб,
Келганларни қучганмиз шунда.
Қўш ноғора, карнай гулдираб,
Бошлардан гул сочганмиз шунда.
Не кунларга бўлмади гувоҳ
Кўпни кўрган бу гавжум макон.
Қайдин келиб ташланса нигоҳ,
Қаршилайди ўн тўрт қаҳрамон.
Тошкент саҳни шундан бошланар,
Не-не ажиб сирлар бунда жо.
Тупроғин сал очиб кўрсанг гар,
Минг-минг йиллар бўлади пайдо.
Не савдолар тушмади бошга,
Не офатлар қасд қилмади денг.
Тошкент бағрин тутиб қуёшга
Барчасига келаверди тенг.
Ер қаъридан юлқинган офат,
Минг бор уни силкитиб кўрди.
Кўрса ҳамки турфа талофат,
Шаҳрим эли мардона турди.
Шу вокзалдан ёғилди мадад,
Қад ростлади янгитдан шаҳрим.
Тошкент чирой очди беадад,
Бунёдкор бу чин дўстлик фахрим.
Азиз дўстлар, бўлайлик, мезбон;
Ўзбекчаси кўксимизда қўл.
Шу вокзалда кутамиз ҳар он,
Қўниб ўтинг тушиб қопса йўл.

НАЗАРМАТ:

«Ҳуснингда етти ранг яшнаб товланур...»

ҚИТЪАЛАРДАН КЕЛУР СЕНГА МЕҲМОНИНГ

НАГУН ШУД САРИ ШОҲИ ЯЗДОНПАРАСТ,
БИЯФТАД ЧОЧИ КАМОНАШ ЗИ ДАСТ.
ФИРДАВСИЙ.

«Яздонпараст шоҳнинг боши эгилди,
Чоч[1] камони қўлдан тушиб йиқилди».
Шундай ёзган «Шоҳнома»да Фирдавсий,
Маҳв этилгач шуҳратпараст бир осий.
Қизиқтирмас мени шоҳнинг хор жони,
Хаёл тортди қўлда тутган камони.
У ишланган Чочда—қадим Тошкентда,
Аҳли моҳир, ҳунарманд бир ёш кентда,
У на Чиндан, на бошқа бир заминдан,
На бир ёдгор шоҳу моҳу парвиндан,
Яратилган у шу элнинг меҳридан,
Яроқланган моҳир қўллар сеҳридан.
Ёвлар қўрққан у қадимий камондир,
Бугун яна у машҳури жаҳондир.
Мен ҳам эслаб камонингни Тошкентим,
У бўронли тарихингга шеър битдим.
Салор бўйи Мингўрикда камонсоз
Яшаб, қўйган ўз касбига зўр ихлос.
Уйи бўлган ўтли устахонаси,
Тўхтамаган элда уруш ваҳмаси.
Жангга кетган тонгда туриб йигитлар,
Жонга теккан ҳар кун уру йиқитлар.
Босқинчилар тўпланишган ҳар ёнда,
Пайдо бўлган шунда камон майдонда.
Ўткир ёйи учган қушдай олисга,
Доврук солган қанча элу улусга,
Толе истаб қўлга олган посбонлар,
Ўзига зеб бериб, гердайган хонлар.
Ғурур кезган жойда омон топмас жон,
Соғ қолмаган ҳатто Рустами Достон.
Усталарнинг меҳри сингиб камонга,
Оқ каптардай учирганлар жаҳонга.
Тоғлар кезиб овдан ўлжа кутганлар,
Тоғга камон расмин чизиб кетганлар.
Беллашувлар, сайилларда учқур ёй,
Қўшган мардлар шуҳратига шон, чирой.
Уста бўлса чиқиб тоққа, довонга,
Сурх ёғочлар излаган у камонга.
Ният қилган осойишта ризқи рўз,
Сарҳадларда камонлари айтган сўз.
Истаган у тинчлик-омон диёрга,
Қон тўкмасин деган камон бекорга.
Камонсозлар кўрсатишиб ҳунарин,
Сайилларда кутишган шон-шуҳратин.
Мардлар унга очганида қулочин,
Эслаганлар устасин ҳам юрт—Чочин.
Асрларга ўтсин деган камоним,
Ёвузларни ютсин деган камоним.
Шунданми у маҳоратда байроқдор,
Беллашувда фарзандларга мададкор,
Шунданми у эъзоз она юртида.
Қанот ёзар мардлар маҳоратида,
Чиқди бугун элдан унга толиблар,
Жаҳон бўйлаб донғи кетган ғолиблар.
Тарих эрур кўҳна умринг, камонинг,
Ардоқлигинг, ҳар жабҳада камолинг,
Қитъалардан келур сенга меҳмонинг,
Тинчлик—меҳринг бу оламга эҳсонинг

1. Тошкентнинг қадимги номи.

ТОШКЕНТИМ

Азизим Тошкентим, қувончим беҳад,
Тўйингга қуйларим айлай армуғон.
Марказинг қаерда, қайда кўҳна ҳад,
Қайси жой илк кўчат ўтқазган боғбон.
Йигирма асрлик улкан йўлинг бор,
Олис ўтмишингни варақлар йиллар,
Замонлар деволи йиқилган ночор,
Хок бўлиб, заминга чўккан манзиллар.
Хаёлга келади икки минг йилинг,
Қачон туғилгансан, қайси тупроқдан.
Асрлар йўлида одимлаб элинг,
Ҳикоя бошлайсан аҳли ўтроқдан.
Ҳаётбахш Чирчиқнинг тенгдошимиз дер
Бўзсувинг, Анҳоринг, Чашмасорларинг,
Жаҳоний мевалар унган саҳий ер,
Табаррук даргоҳинг, чаманзорларинг.
Минг йиллар бонгига мен қулоқ тутсам,
Йўлларни чангитиб ўтар карвонлар.
Тўзонлар бағридан кимки нур кутса,
Қиличин кўтариб чиққан ҳоқонлар.
Билимнинг ёғдусин топган даҳолар,
Қиличнинг дамидан сўнган чироғи.
Ундан яралганми гиря наволар,
Лолалар бағрида қолганми доғи.
Асрлар манзилин ўтган Чоч шаҳар,
Октябрь қуёшин нуридан кўркам
Инқилоб баҳридан яшнаб мунаввар,
Қуёш йўлларида ташлайди қадам.
Шукуҳли, эзгулик азми камолинг,
Табаррук пойтахтсан Ўзбекистонга,
Гуркираб баҳоринг, бахту иқболинг,
Меҳрингдан гул тутар аҳли жаҳонга.
Байрамгоҳ, қадамжой, Ленин майдони,
У ерда раҳнамо, пойида гуллар,
Келишар одамлар таъзим этгани,
Элтади қошига элдаги йўллар.
Қитъалар қўл тутиб, учрашар сенда,
Эзгулик руҳинг бор — дўстлик меҳри у.
Бор бўлсин оқибат, тинчлик заминда,
Унинг-ла она ер бахтиёр мангу.
Ўйласам кечмишинг, айёмларингни,
Сўзлайди тарихинг жой номларингни,
Мен дейди, кенг майдон, гавжум Ҳадраман,
Мен олмос камарли Анҳор, Ўрдаман.
Мен дейди янги кент Сергели номим.
Бешёғоч, Кўкча дер: белгили номим.
Мен—Лабзак, бошланар умрим булоқдан,
Кайковус мавж уриб ўтар Қумлоқдан.
Юнусобод дейди менман кўркам жой,
Қорақамиш эса очмоқда чирой.
Йўлларинг дейди кенг, равон ҳалқаман,
Хизматим буюкдир юрту халққа ман.
Метро дер илк йўлим гулшан Чилонзор,
Чорсу дер сарбаланд биноларим бор,
Сўзлар кўп Оқтепа, Қўйлиқ, Ракатдан,
Ўн икки дарвоза, кўча, бекатдан.
Дилкушо хиёбон, боғу роғларинг,
Қошингга об-ҳаёт йўллар тоғларинг,
Ҳуснингда етти ранг яшнаб товланур,
Ким келса меҳрингга дили боғланур.
Турли тил, дили бир аҳлинг қадрдон,
Уларга онасан, меҳринг бир жаҳон.
Ўғиллар фидойи, забардаст, ўктам,
Қизларинг қўли гул, дилрабо, кўркам,
Гўзаллик, гулшанга гулларинг кўзгу,
Кўплар сени айлар кўришни орзу.
Сен ўзбек элининг пойтахти Тошкент.
Инқилоб фарзанди, шарқ кўрки Тошкент.
Жанггоҳлар оташин кўрган фарзандинг,
Бағрингда бахтини топган дилбандинг,
Шеър битди васфингга дўстлар қатори,
Шу сенга камтарин туҳфаси — бори.
Тошкентим, азизим, сенга муҳаббат,
Таъзим-ла кўркингни куйлар Назармат.

Маъруф НАЗАРОВ:

«ЯНГРАБ КЎКДА ПАРВОЗИ ТОШКЕНТ ТЎЙХОНА БЎЛДИ»

Шоир Маъруф Назаров билан бастакор, республика халқ артисти Муҳаммаджон Мирзаев Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишлаб уч қисмдан иборат сюита (прологи билан) ёзишди.

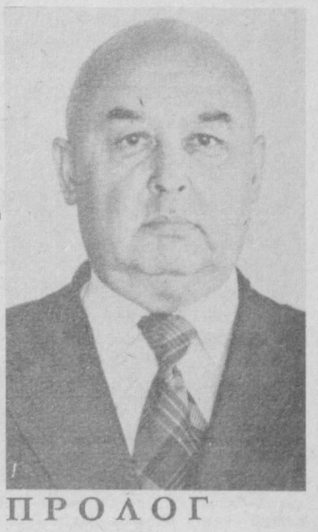

ПРОЛОГ

Тингланг дўстлар ажиб ривоят,
Кўҳна тарих-ўтмишдан шингил.
Бири тоғдек оғир мусибат,
Бири нурдек мусаффо енгил.

Донолардан тингладим эртак,
Шош шаҳридан кимлар ўтмади.
Қанча ҳоқон, тутқин келинчак,
Яна кимлар келиб кетмади.

Пойдеворга қўйилган ҳар тош,
Сийнасидан силққан қон изи.
Яллиғланган тупроқ ичра бош,
Ўтмиш авлод сўнмас юлдузи.

Инқилобдан нур эмиб Ватан,
Тинди тўлқин уриб оққан ёш.
Партия-халқ бўлиб бир чаман,
Мангуликда порлади қуёш.

Ўн беш қардош ўлкам қатори,
Қулф урмоқда она диёрим.
Олға бошла карвонлар нори,
Пахтапарвар Ўзбекистоним.

Икки минг йил довонлар ошган,
Шарқ машъали чин бахтим Тошкент.
Қардошларга иқбол улашган,
Сенга шараф пойтахтим Тошкент!

ПОЙТАХТ МАДҲИ

Ҳашамли қасри олий—эл ифтихори Тошкент,
Гўзал боғлар, хиёбон, буюк чинори Тошкент,
Осмонўпар бинолар, белбоғ Анҳори Тошкент,
Замонага заркокил тинчлик шиори Тошкент.

Иш бошида Марказқўм—Ленин нигоҳи шунда,
Беш йилликлар иқболин илҳом булоғи шунда,
Саноатчи, санъаткор—халқин ардоғи шунда,
Карвонда карвонбоши ол байроқдори Тошкент.

Ишчилари тонг отмай ноз уйқудан уйғонган,
Олимлари кашфиёт оламида чарх урган,
Меҳнат таронасига ой-ю қуёш лол қолган,
Даври-давронимизнинг яловбардори Тошкент.

Чароғон ўлкамизнинг пойтахти-жамоли,
Шош даврига пайваста замири, қадди доли,
Асрлардан асрлар ошаверсин камоли,
Кўркам шаҳарлар ичра бўйдор чинори
Тошкент.

ТЎЙ ҚЎШИҒИН КУЙЛАЙДИ

Дўстлар боқинг ўлкамга,
Фасли баҳор кўкламга,
Чирой очган даламга—
Тошкент мадҳин сўйлайди,
Тўй қўшиғин куйлайди.
Қуёш кўкдан тараб зар,
Зарлари сочиб анбар,
Байрамдан бериб хабар —
Тошкент мадҳин сўйлайди,
Тўй қўшиғин куйлайди.

Шиғил мевали боғлар,
Зилол сувли булоғлар,
Хандон кулган дудоғлар —
Тошкент мадҳин сўйлайди,
Тўй қўшиғин куйлайди.
Шаҳар, қишлоқ йўлдоши,
Биродари-қардоши,
Табриклаб қутлуғ ёшин —
Тошкент мадҳин сўйлайди,
Тўй қўшиғин куйлайди.

ЯНГРАР КЎКДА ОВОЗИ

Ҳар бир табассумида баҳор нишона бўлди,
Куйлашга завқи-шовқин тўйлар баҳона бўлди.
Иқболи ойдек кулган бириси кўҳна Шошдир,
Бириси нурга тўлган Тошкент кошона бўлди.

Нукус ёнган ёноғи, Фарғона шамчироғи,
Дарё бўйи гулбоғи-Термиз афсона бўлди.
Кўзгу шаҳар Самарқанд, Бухоро унга пайванд,

Сўлим Андижон дилбанд, Қарши ҳамхона бўлди.
Гулистон бир боғистон, Жиззах, Наманган бўстон,

Урганч тилларда достон дури-дурдона бўлди.
Ильич чироғи порлаб, шаҳар, қишлоқ чароқлаб,

Навоий юртим узра мангу нурхона бўлди.
Созандалар шўх сози, хонандалар овози,
Янграб кўкда парвози Тошкент тўйхона бўлди.

Мардлик—мангулик

Кеча Чилонзор районидаги Катта-Қозиробод маҳалласида Улуғ Ватан урушидаги жангларда ҳалок бўлганлар хотирасига ёдгорлик монументи очилди.

Шонли воқеага бағишлаб ўтказилган митингга Чилонзор район ҳарбий комиссариати, Офицерлар уйи қошидаги шаҳар ветеранлар совети, Улуғ Ватан уруши ветеранлари, ҳалок бўлган жангчиларнинг қариндош-уруғлари, ишчилар, хизматчилар, 138-мактаб ўқувчилари тўпланишди.

Сўзга чиққанлар Улуғ Ватан уруши йилларида совет халқи кўрсатган буюк жасорат, Ватан озодлиги ва мустақиллиги учун ўз жонини қурбон қилган жангчиларнинг абадий шон-шуҳрати ҳақида гапирдилар.

— Маҳалламиздан Улуғ Ватан урушига 200 дан ортиқ йигитларимиз жўнашган эди,— деди маҳалла комитети раиси Ю. Баҳромов.— шулардан 72 киши ҳаёт. Ҳалок бўлган дўстларимизнинг номлари монументга ўйиб ёзилган. Уларнинг номлари фақат тошга эмас бизнинг қалбимизга ёзилгандир, улар доим биз билан.

Ёдгорлик очилади «Абадий шон-шарафлар бўлсин», — деб ёзиб қўйилган. Монументда ҳалок бўлганларнинг номлари: З. Мўминов, О. Қосимов, А. Шамшиев, Ш. Хосимов, С. Иногомов... уларнинг сони 100 та...

Ёдгорликни ўрнатишда маҳалланинг кекса фронтчи отахонлари Н. Мирзабоев, Б. Турсунов, Ж. Асамов, Е. Валишиев, К. Туропов, К. Назаров ва бошқа бир қатор ўртоқлар жонбозлик кўрсатишди.

Қ. НИЗОМОВ.

• • •

СУРАТДА: Ёдгорлик монументи олдида.

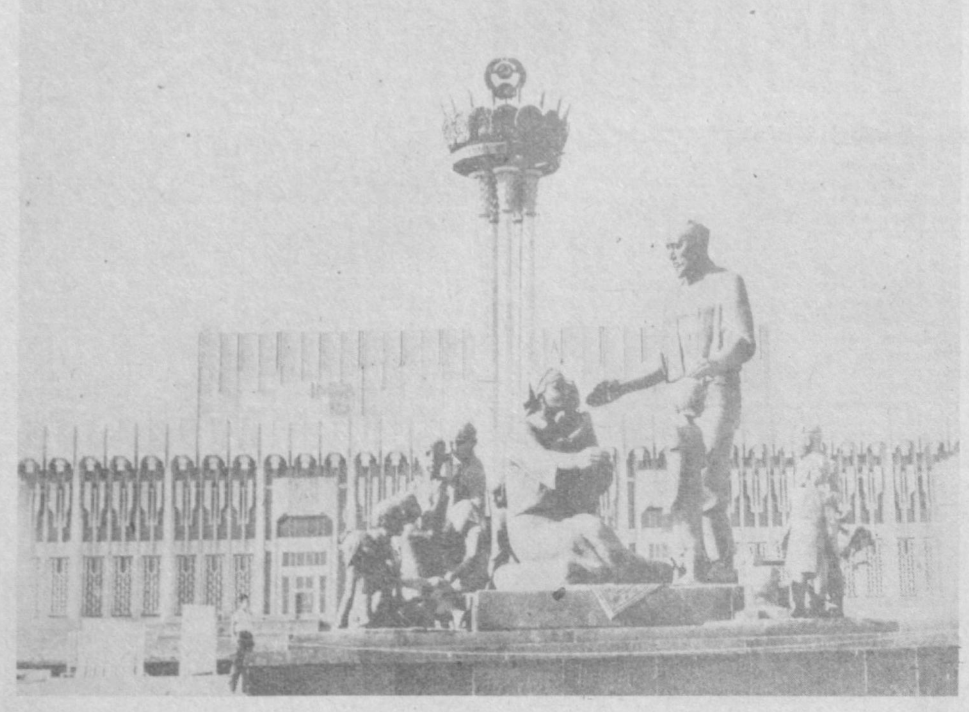

Мамлакатимиз халқларининг бузилмас дўстлиги, қардошлиги ва жипслиги Улуғ Ватан уруши йилларида катта синовдан ўтди. Турли миллат вакиллари фақат оғир жанг йўлларидагина эмас, фронт ортида ҳам қаҳрамонлик ва жасорат намуналарини кўрсатдилар. Уруш етказган катта жароҳатлар туфайли ота-онасиз қолган кўплаб болалар қардошлик меҳри билан Ўзбекистонимизда қабул қилинди. Улардан кўпчилигини ўз бағрига олган, тарбиялаган Шомаҳмудовлар оиласининг қалб саховати бунинг ёрқин далилидир.

СУРАТДА: пойтахтимизнинг СССР халқлари дўстлиги майдонида ўрнатилган Халқлар дўстлиги монументи.

• ҲЕЧ КИМ ВА ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

МАТОНАТЛИ УМР НАШИДАСИ

Ҳар бир инсоннинг ўз маънавий олами бор. Уларнинг касбкорлари ҳам ҳар хил. Биров меҳнат жабҳасида жавлон уриб ғайрат кўрсатса, бошқа биров фан сирларини очади. Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган киши ҳам она-Ватан равнақи учун бутун умрини бахшида этаётган коммунист, меҳнат ветеранидир.

Акмал Икромов районидаги Ойдин Собирова маҳалласида истиқомат қилувчи Нуриддин Сайфуддиновни ҳамма ҳурмат қилади. Маҳалла активларидан бири бўлган бу кишининг ҳаёт йўллари ёшларга сабоқ бўлгудек серқирра, мазмунли.

Улуғ Ватан уруши бошланган пайтда тўқимачилик комбинатида мастер бўлиб ишлаётган ёш йигит радиодан қайғули хабар эълон қилинганда ғазабга келди. Ватан меҳри уни ўз хоҳиши билан фронтга жўнашга ундади. У ҳарбий комиссариатга бориб, фронтга юборишларини сўради. 1941 йилнинг 8 декабрида жанг майдонига йўл олди. Зийрак, техникани севувчи Нуриддин танк бошқариш сирларини мукаммал эгаллаб олди. Дастлаб Ростов-Дон шаҳрини душмандан озод этишда қатнашди.

Нуриддин ака ўша йилларни эслар эканлар, нигоҳларини бир нуқтага қадаб, чеҳралари жиддий тусга киради. Кўз олдиларидан оғир фронт йўллари ўтади.

...1942 йилнинг кузи. Поёнсиз Волга даштлари. Бир йилгина аввал бу ерларда буғдой бошоқлари солланиб ётган, осмонда қушларнинг товуши тинмаган бўлса, эндиликда бунинг акси. Буғдойзорларни бомбалар тилка-пора қилган, қоп-қора дашт осмонида қанотларида ўлим тамғаси босилган қузғунлар галаси изғиб юрибди. Юзлаб танклар ерни эзғилайди...

— Сталинград яқинидаги Чернишевский қишлоғида қаттиқ жанг бўлди. Бу ерда фашистларнинг бир неча танкини ёндириб юбордим. Бунинг учун медаль билан тақдирландим. Кейин Ворошиловград мудофаасида бўлдим,— дея ҳикоясини давом эттиради Н. Сайфуддинов.

Курск ёйига юриш бошлангандан кейин уларнинг батареялари Днепрни кечиб ўтишга тайёрланди. Куз кечаси эди. Танк гусеницалари остида қум шувиллаб қолди. Улар Днепрга етиб келган эдилар. Катта сержант Н. Сайфуддинов танкни тўхтатиб, қоронғиликда чайқалиб турган сувга яқинлашди, шлемофонини ечиб, муздек сув билан юзини ювди.

— Ҳа, сержант уйқуни очяпсизми? — взвод командири Владимир Назаренконинг овози эшитилди.

— Шундай, ўртоқ старший лейтенант. Қаранг, дарёнинг нариги қирғоғи кўринмайди-я. Мана буни дарё деса бўлади.

— Разведканинг маълумотига қараганда немисларнинг мудофааси зўр эмиш.

— Етти қават ер остида бўлса ҳам барибир додини берамиз,— дея хитоб қилди Нуриддин. Улар сув юзига қараб жимиб қолдилар. Унда юлдузлар шуъласи жимирларди...

Фашистлар томонидан осмонга ракета учди. Шаффоф шуъла бир лаҳза сурмаранг тўлқинларни, соллардаги танкларни ёритиб юборди. Тўс-тўполон бошланиб кетди, осмонда ўқлар чийиллади. Танкчилар бўлинмаси нариги қирғоққа эсон-омон ўтиб қолди. Ўшанда жаҳон матбуоти «Днепрда содир бўлган ғаройиб ҳодиса» ҳақида шов-шув кўтарган эди. Ҳа, совет жангчилари Днепрдан ўтишда чин маънода жасорат кўрсатишган.

Н. Сайфуддинов ўз танки билан Берлингача борди. Шу вақт мобайнида унинг кўксини бир қанча орден ва медаллар безади. У 1943 йилда жанг майдонида КПСС сафига аъзо бўлиб кирган эди. Шундан бери коммунист деган шарафли номни оқлаб келяпти. Урушдан кейинги йилларда ҳам халқ фаровонлиги йўлида фидокорлик кўрсатяпти. У 1949 йилдан то шу кунгача Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг маҳаллий саноат бошқармаси корхоналарида меҳнат қиляпти. Ўтган йили у пенсия ёшига тўлди. Лекин бой билим ва тажрибага эга бўлгани учун уни ўз лавозимида қолдиришди. Тошкент металлни қайта ишлаш заводининг меҳнатчилари ўз раҳбарларини жуда ҳурмат қилишади.

Инсон қанча умр кўргани билан эмас, балки умри давомида қандай эзгу ишлар қилгани билан эъзозланади. Бизнинг қаҳрамонимиз ҳам яхши ишлари билан элга танилган. Ойдин Собирова маҳалласида унинг иштирокида фронтда ҳалок бўлган маҳалладошлар хотирасига ёдгорлик ўрнатилган. У ободонлаштириш ишларига ҳамиша бош-қош.

Уруш ва меҳнат ветерани, элнинг ҳурматига сазовор бўлган ҳамшаҳримиз Нуриддин Сайфуддинов жасоратли умр нашидасини давом эттираётган фронтовиклардан биридир.

О. КАРИМОВА.

Виктор ТИХОНОВ:

«ЭНГ ТИНЧ КУРАШДАГИ ҒАЛАБА»

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ИЛТИМОСИГА КЎРА ИНТЕРВЬЮ

Яқинда хоккей бўйича жаҳон биринчилиги энг асосий мусобақалари ниҳоясига етди.

Мамлакатимиздаги кўп сонли мухлислар СССР терма командасининг ғолибона одимини синчковлик билан кузатиб боришди. Ниҳоят узоқ кутилган ғалаба дақиқаси етиб келди.

Мамлакатимиз терма командаси Москвага қайтиб, келиши билан дарҳол «Тошкент оқшоми» газетасининг мухбири Ю. Казаченко тошкентлик хоккей мухлислари номидан совет хоккейчиларини ғалаба билан табриклади.

— Мухлисларимизнинг қўллаб-қувватлаб туриши,— деди СССР терма командасининг катта тренери Виктор Васильевич Тихонов, — улар мамлакатимизнинг қайси райони ва шаҳрида яшашидан қатъий назар бизга жуда муҳим эди. Ғалабанинг моҳияти шундаки, у совет халқининг ажойиб байрами — Ғалаба куни арафасида қўлга киритилди. Хоккейчиларимизнинг ўзлари ниҳоятда беомон, аммо тинч беллашувлар қатнашчиси эканликларини яққол сезиб туришди. Бу курашда ғалабага эришганлигимиздан бахтиёрмиз.

— Виктор Васильевич, ҳар бир мусобақада қайсидир бир беллашув команда учун «алоҳида» бўлиб қолади...

— Бундай учрашувлар бир неча бўлди. Ҳатто финал беллашувларида ҳам рўй берди. Тўғрисини айтганда, энг қийин учрашув Чехословакия терма командаси билан бўлган учрашув бўлди. Ҳамиша бу командалар ўртасидаги учрашувлар ниҳоятда қизиқарли ва кескин вазиятда ўтганлигини мухлислар яхши билишади. Бу ўйинда чехословакиялик хоккейчилар яхши ўйнаганликларини алоҳида таъкидлаш лозим. Нисбатан ёш команда кучли, ишончли, чиройли ҳимояланиш намунасини кўрсатди.

Ўйинчилар орасидан кимнидир ажратиб кўрсатиш одатим йўқ, шунга қарамасдан, бу ўйинда Владислав Третьяк кўрсатган ўйин ҳақида алоҳида тўхталмасдан иложим йўқ.

— СССР терма командаси бу ҳал қилувчи учрашувга қандай тайёргарлик кўрган эди!

— Энг аввало илмий консультантлар, жажжи электрон ҳисоблаш машиналари, ўйинлар ёзиб олинган ленталарни кузатиш орқали ҳамма нарса ҳисобга олинганди. Буйнда Швеция терма командаси билан бўлган учрашув алоҳида таҳлил қилинди. Асосий эътибор йўл қўйилган хатоларга қаратилди. Учрашувда, биз тренерлар, ўз терма командамиздан жуда катта ғалаба кутган эдик. Чехословакия терма командаси билан бўлган учрашув олдидан бўлган таҳлилда ҳам асосий эътибор шунга қаратилди. Муз устида рақибларга нисбатан яхши ҳаракат қилиш, рақиб команда ҳужумини бошланиш нуқтасида бартараф этиш бизнинг ЧССР терма командаси билан бўладиган учрашув олдидан берган алоҳида кўрсатмамиз бўлди.

Дастлабки босқич мусобақаларида қўлга киритилган очколарни ҳисобга олмасликни ҳам эътиборга олишга тўғри келди. Тўғрисини айтганда, бундай системани ҳақиқий система деб аташ қийин.

— Шунга қарамасдан, СССР терма командаси ғалабага эришди. Залда Совет Иттифоқи гимни садолари янграганда ўзингизни қандай ҳис этдингиз!

Юқоридаги саволга Владислав ТРЕТЬЯК жавоб беради:

— Ўша пайтдаги ҳиссётимизни сўз билан ифодалаш қийин. Аввало ҳаммамизга билдирилган ишонч бизни ғалаба қозонишга ундаган эди. Мен йигитларимиздан, уларнинг мардлиги, матонати, маҳоратидан беҳад қувондим. Ҳар биримиз спорт ғоят тараққий этган буюк мамлакат шарафини ҳимоя қилганимиздан жуда фахрландик.

Бу эсдан чиқмас ҳаяжонли дақиқалар эди. Биз ажойиб тренерларимизни, команда билан ишлаган бошқа мутахассисларни, бир-биримизни табриклар эдик. Ўз навбатида дўстларимиз ва бутунлай бегона кишилар бизни қутлашар эди.

Биз Ватанимизда — Москва тупроғида бўлган учрашувни асло унутмаймиз. Самолёт трапидан ерга қадам қўйишимиз биланоқ ўзимизни дўстларимизнинг қайноқ қучоғида кўрдик. Ўзимизга таниш бўлиб қолган «Балли!» сўзлари ёзилган плакатларга кўзимиз тушди. Бу сўзлар оммалашиб кетган «Шайба-шайба!» сўзлари каби ўйинларимизнинг доимий ҳамроҳига айланди. Бу учрашув бизни янада масъулиятли бўлишга, ўз маҳоратимизни ошириб боришга, совет спорти шарафи учун бутун куч-ғайратимизни сарфлашга даъват этди.

— Сизни, Виктор Васильевич ва Владислав, терма команданинг бутун ўйинчиларини ажойиб ғалаба билан чин қалбдан яна бир бор табриклаймиз.

— Биз ҳам ўз навбатида Совет Иттифоқи хоккей терма командаси, МАСК хоккей командаси номидан тошкентликларни Ғалаба байрами билан табриклашни истаймиз. Бутун жаҳон осмони сизнинг гўзал, қўҳна ва навқирон Тошкентингиз осмони каби мусаффо бўлаверсин.

Редактор
Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/V да **Рўё.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8/V да **Мангулик.**

КИНО

8 МАЙ
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЭКИПАЖ» — **Ватан** (16, 18.30, 21.00).

«БУЙРУҚ: ЧЕГАРАДАН ЎТИЛСИН» — **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).

«ҚАЕРДАДИР ЙИҒЛАР ЗАРҒАЛДОҚ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ПОЛИЦИЯ КОМИССАРИ ВА КИЧКИНТОЙ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«КАЗАКЛАР ЗАСТАВАСИ» — **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30), **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59), **Қозоғистон** (жуфт соатларда, телефон 35-24-92).

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРИГА ИШОНМАЙДИ» — **Дружба** (17.10, 20.30, телефон 66-15-75).

«ҚИЗИЛ ҚЎНҒИРОҚЛАР» — **2-фильм.** «МЕН ЯНГИ ДУНЁНИНГ ТУҒИЛИШИНИ КЎРГАНМАН» — **Восток** (18.30, 21.00, телефон 91-14-61).

«ХОҲИШНИНГ ЧЕГАРАСИ — **Янгиобод** (тоқ соатларда, телефон 96-36-21). **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).

«ОГОҲЛАНТИРИШ» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).

«БУЙРУҚ: ЎТ ОЧИЛМАСИН», «БУЙРУҚ: ЧЕГАРАДАН ЎТИЛСИН» — **Чайка** (18, 21.00, телефон 77-06-20).

«ЎНГДАГИ ВА ЧАПДАГИ ПАРВОЗЛАР» — **К. Ёрматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

9 МАЙДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ИККИ КИШИЛИК ВОКЗАЛ» — **Ватан** (11, 13.40, 16.20, 19, 21.30), **Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45; 12, 14.30, 17, 19.30; телефон 44-21-74), **Нукус** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00; телефон 46-70-69), **Фестиваль** (21.20, телефон 32-78-02), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (12, 15, 18, 21.00; телефон 78-47-25), **Қозоғистон** (11, 14, 17, 20.00; 12, 15, 18, 21.00; телефон 35-24-92), **Дружба** (11, 14, 17, 20.00; 12, 15, 18, 21.00; телефон 66-15-75), **Москва** (11, 13.30 16, 18.30, 21.00, телефон 33-05-01), **Восток** (11, 13.30), 16, 18.30, 21.00; телефон 91-14-61), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.30; телефон 33-44-52).

«РЕВАНШ», «ПОЛИЦИЯ КОМИССАРИ ВА КИЧКИНТОЙ» — **Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00, телефон 96-34-02).

«МЕН ЯНГИ ДУНЁНИНГ ТУҒИЛИШИНИ КЎРГАНМАН» — **Искра** (12, 15, 18, 21.00; телефон 39-14-59).

«ПОЛИЦИЯ КОМИССАРИ ВА КИЧКИНТОЙ» — **Тинчлик** (жуфт соатларда, телефон 53-86-07).

«ТЎЁНА» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51), **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30), **С. Раҳимов номли** (15, 17, 19, 21.00; телефон 48-46-71), **Янгиобод** (тоқ соатларда).

«БУЙРУҚ: ЎТ ОЧИЛМАСИН», «БУЙРУҚ: ЧЕГАРАДАН ЎТИЛСИН» — **К. Ёрматов номли** (11, 14, 17, 20.00; 12, 15, 18, 21.00, телефон 24-22-66), **Хива** 21.20, телефон 32-78-02).

Самарқанд қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш техникуми томонидан **Жабборов Ёрқул** номига берилган 954391 номерли йўқолган

ИМТИЁЗЛИ ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент электротехника медицина техникуми томонидан **Тошпўлатова Гулнора Ҳуснитдиновна** номига берилган 482090 номерли йўқолган

ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

155-ТЕМИР ЙЎЛЧИЛАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983—84 ўқув йили учун
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

узоқ масофаларга қатновчи пассажир вагонлари проводниги. Ўқиш муддати —бир йил. Ўрта маълумотга эга бўлган 17,5 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади. Улар ойига 30 сўмдан стипендия берилади. Ўқувчиларга ётоқхона берилмайди;

машинада қолиплаш учун қолипловчи. Ўқиш муддати —бир йил. 8—10 синф маълумотига эга бўлган 17,5 ва ундан катта ёшдаги йигитлар қабул қилинади, уларга ойига қуйидаги ҳажмда стипендия берилади: 8 синф маълумотига эга бўлганлар учун — 30 сўм, 10 синф маълумотига эга бўлганлар учун —70 сўм. Ётоқхона берилади;

токарь-универсал. 10 синф ҳажмида маълумотли 17,5 ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади, уларга ойига 30 сўмдан стипендия берилади:

тепловоз машинисти ва рефрижераторли поездлар механиги. 10 синф ҳажмида маълумотли 17 ва ундан катта ёшдаги йигитлар қабул қилинади, уларга ойига 30 сўмдан, Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган кишилар учун —72 сўмдан стипендия берилади. Ўқиш муддати —бир ярим йил;

тепловоз машинисти ёрдамчиси, тепловоз механика қисми ремонти бўйича слесарь, электр-газ пайвандловчилар, тепловоз электр қисми ремонти бўйича слесарь, саноат ускуналари ремонти бўйича слесарь, совутиш қурилмалари ремонти бўйича слесарь. Ўқиш муддати —3 йил. 8-синф ҳажмида маълумотли 15 ва ундан катта ёшдаги йигитлар қабул қилинади.

Ўқишга қабул қилинганлар уч маҳал овқат, кийим-кечак, шунингдек ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 процента билан таъминланади. Ўқиш вақти меҳнат стажига киради.

Билим юртини битирганларга диплом берилади, аълочилар эса олий ва ўрта ўқув юртларига имтиёзли шартларда қабул қилинадилар.

Билим юрти битирувчилари темир йўл транспорти ходимларининг барча имтиёзларидан, шу жумладан Совет Иттифоқининг исталган пунктига темир йўл транспортида бепул бориб келиш имкониятидан фойдаланадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, ота-оналарининг иш жойидан справка, характеристика, 8 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) **СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.**

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, 5-алоқа бўлими, Червяков кўчаси, 12-уй (1, 5, 26-трамвайларнинг «Фоменко кўчаси» бекати.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
127-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983 — 84 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТИКУВЧИ (эркаклар, болалар кийимлари; бичишни билган ҳолда).

Кириш имтиҳони — расм бўйича. Ўқиш муддати — 2,5 — 3,5 йил;

ЭРКАКЛАРНИНГ УСТКИ КИЙИМЛАРИНИ ТИКУВЧИ. **Ўқиш муддати — 2—2,5 йил;** ЭРКАКЛАР ВА БОЛАЛАР КИЙИМЛАРИНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ТИКУВЧИ-МОТОРИСТКА. **Ўқиш муддати — 10 синф ҳажмида маълумотлилар учун — 1 йил,** шу ихтисос бўйича ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида таълим олганлар учун — 6 ой, 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун — 2—3 йил.

Билим юртини 3 йиллик таълим программаси бўйича тугатганларга ихтисоси бўйича ва тўла ўрта маълумоти тўғрисида диплом берилади.

Ўқиш давомида 8 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган ўқувчилар давлат таъминотида бўладилар, 10 синф ҳажмида маълумотлиларга ойига 30 сўм миқдорида, ўқув-ишлаб чиқариш комбинатини тугатганларга 70 сўмдан стипендия берилади. Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

ЎҚИШ ВАҚТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, ота-оналарининг иш жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), директор номига ариза, 4 дона фотосурат (3x4 см. ҳажмида), мактабдан характеристика.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адреслар: Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 60-уй — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси территорияси (2, 9, 19, 21, 26, 51, 60, 72, 81, 47, 62, 89, 94-автобуслар; 2, 16, 25, 28, 3, 22, 23-трамвайларнинг «Олой бозори» бекати).

Тошкент шаҳри, Магазин Мавзук кўчаси, 136-уй Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси филиали территорияси (43, 88, 102-автобуслар; 27-трамвайнинг «Шимолий Олмазор» бекати).

Билим юрти телефони — 35-62-41.

ТУРЛИ ХИЗМАТЛАР

ТОШКЕНТ «ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИ

пойтахтимиз аҳолисига турли-туман хизматлар кўрсатиб келмоқда.

Гиламларни тозалаш ва реставрация қилиш, кийим ва ўйинчоқларни тозалаш, бўяш кабилар шулар жумласидандир. Ҳар йили фабрика ходимлари, шаҳарликларни қандайдир янги хизмат тури билан қувонтиради.

Ҳозирги кунда фабрика қабул пунктлари зўр бериб ишламоқда. Барча у ёки бу буюмини тартибга келтиришни истайди. Фабрика ходимлари ҳам барча эҳтиёжларни тобора тўлароқ қондиришга ҳаракат қилишмоқда.

«ХИМЧИСТКА» фабрикаси хизматидан фойдаланинг. Фабрика хизмати — сизнинг яп-янги ҳолга келган буюмингиз демакдир!

«ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИ.

200-ТОШКЕНТ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган 14—15 ёшли ва ундан катта ўсмирлар ва қизларни
1983—1984 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техника билим юрти қуйидаги касблар бўйича мутахассислар тайёрлайди:

резисторларни йиғувчилар, радиотехника асбоб-ускуналари ва системаларининг монтажчиси, токарь-универсал (станокларни программали бошқариш бўйича таълим бериш билан биргаликда), **слесарь-асбобсоз, фрезерчи, слесарь-техника ускуналарини созловчи, биллур ва шиша буюмларни пардозловчи. Ўқиш муддати —1—3 йил. Электр ускуналарининг ремонти ва хизмат қилиш бўйича электромонтёрлар. Ўқиш муддати —3 йил. Чизмачи-конструктор. Ўқиш муддати 1 йил.**

Билим юртида ўқиган вақти меҳнат стажи ҳисобига киради. 10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган ўқувчилар бир йил ўқишади ва қандай мутахассисликка ўқиётганлигига қараб ҳар ойда 30 сўмдан 75 сўмгача стипендия билан таъминланадилар. Совет Армияси сафидан қайтганларга қўшимча 45 сўм тўланади. Ўқиш аълочилари стипендия оладилар ва билим юртини тамомлагач, олий ўқув юртларига кириш учун имтиёзли ҳуқуққа эга бўладилар.

Билим юртида «Ёшлик» киностудияси, фототўгарак, футбол, кураш, бокс, енгил атлетика ва бошқа спорт секциялари, «Электрон» вокал-чолғу ансамбли ва «Романтик» дискоклуби бор.

Билим юртини битирганлар Тошкент шаҳар корхоналарига ишга юбориладилар.

Қабул комиссияси якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача ишлайди.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ўзбекистон кўчаси, 106-уй «Халқлар дўстлиги» метро станцияси.

ТВ

8 МАЙ — ЯКШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.20 Мультфильм. 18.30 «Халқаро панорама». 19.15 СССР халқ артисти К. Шульженко концерти. 20.05 «Берлин учун жанг». «Озодлик» киноэпопеясидан бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Ҳужжатли экран». 23.15 Спорт гимнастикаси бўйича Европа чемпионати. Хотин-қизлар. Швециядан олиб кўрсатилади. 23.45 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Алдар Кўса», «Алдар Кўса, айиқ ва қуён». Қўғирчоқ фильмлар. 18.30 Болалар учун. «Фонарик». Ғалаба кунига бағишланган кўрсатув (рус.). 19.00 «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп программа. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Цирк, цирк, цирк». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Баҳор» рақс ансамблининг солистлари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ҳ. Лутфуллаев, Г. Жўраева, Г. Фозилжонова концерти (такрорий). 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Байрам кунида». Бадиий фильм. 23.30 Кўрсатувлар программаси.

9 МАЙ — ДУШАНБА
ҒАЛАБА БАЙРАМИ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.50 Халқ куйлари. 18.00 Ғалаба байрамига бағишланган адабий кўрсатув. 18.35 «Сўнгги штурм». «Халоскорлик» киноэпопеясидан. Бадиий фильм. 19.50 ФАШИЗМГА ҚАРШИ ЖАНГЛАРДА ҚУРБОН БЎЛГАНЛАРНИНГ ПОРЛОҚ ХОТИРАСИ. Бир минутлик сукунат. 20.10 «Солдат шинелидаги қўшиқ». Ғалаба байрамига бағишланган концерт. 21.30 «Время». 22.15 «Балли, йигитлар!» Спортнинг ҳарбий-техника турлари бўйича мусобақалар. 00.05 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Ғалабанинг 38 йиллигига бағишланган спорт байрами. Тошкент ипподромидан репортаж. 18.45 Ўзбекистон ССР Рассомлар союзининг кўргазма зали. «Жангчи рассомлар» (рус.). 19.15 «Бугун — Ғалаба байрами». Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи қўмондонининг ўринбосари, генерал-лейтенант М. Х. Галиуллин сўзи. 19.30 «Ахборот». (рус). 19.50 Москва. ФАШИЗМГА ҚАРШИ ЖАНГЛАРДА ҚУРБОН БЎЛГАНЛАРНИНГ ПОРЛОҚ ХОТИРАСИ. Бир минутлик сукунат. 20.10 «Халқ қалбида», «Мангу олов». Телевизион фильмлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Фильм-концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.15 «Сўнмас у кунлар шуҳрати». Ғалаба байрамига бағишланган кўрсатув. 23.35 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги.

Тошкент Политехника институти ректорати, кечки-сиртқи бўлим ҳамда олий математика кафедраси коллективи шу кафедранинг катта ўқитувчиси А. Р. Абдураҳмоновга отаси

Раззоқ
АБДУРАҲМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Главташкентстрой «Промстройкомплект» бирлашмасининг 1-ёғочни қайта ишлаш заводи коллективи директор ўринбосари Б. Х. Азизовга отаси

Ханжар
АЗИЗОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Қизил Ярим ой жамиятининг Марказий Комитети бўлим бошлиғи Т. М. Абдуллаевга отаси

Мутал
АБДУЛЛАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Қурилиш материаллари саноати министрлиги коллегияси ва «Силикат» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи Тошкент қурилиш материаллари экспериментал заводининг директори Р. К. Анваровга онаси

Манзура
АНВАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП. Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-55-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

8 МАЙ, 1983 й. Р-07192. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690.